

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

ธัญญ์นรี อีระเวทย์โกศล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

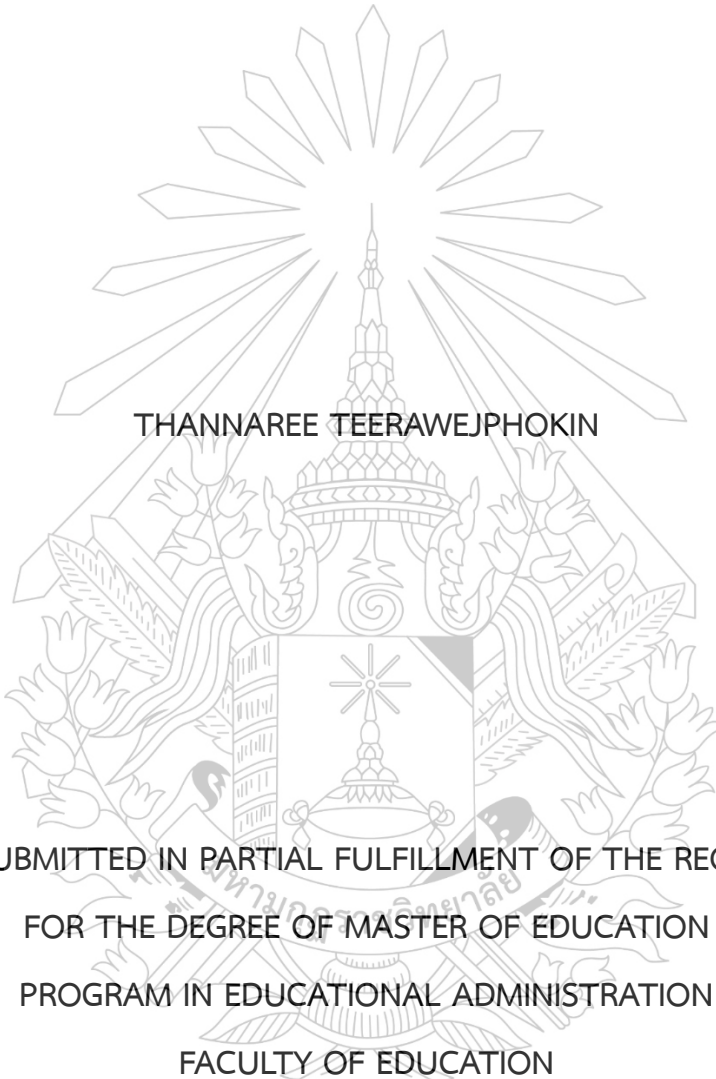
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

THE INFLUENCE OF SCHOOL ADMINISTRATORS' ACADEMIC LEADERSHIP
ON SCHOOL INTERNAL QUALITY ASSURANCE UNDER THE LOEI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

The logo of Mahamakut Buddhist University is a large, intricate emblem. It features a central shield with a sunburst at the top, a tiered umbrella (parasol) in the middle, and a lotus flower at the base. The shield is flanked by two elephants and a lion. Above the shield is a large, ornate stupa. The entire emblem is surrounded by a decorative border of lotus flowers and leaves.

THANNAREE TEERAWEPHOKIN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2026

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกัน คุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลยเขต 1
ชื่อนักศึกษา	ธัญญ์นรี อีระเวทย์โกดิน
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิฑูรย์คุณสุนทร , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์บุญช่วย ศิริเกษ)

กรรมการ

(พระครูปลัดจักรพล สิริธโร, ดร.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม)

กรรมการ

(ดร.กรรณิกา ไวโสผา)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลยเขต 1
ชื่อนักศึกษา	ธัญญ์นรี ธีระเวทย์โกติน
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) ศึกษาระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 4) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และ 5) สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธี Enter

ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการนิเทศการสอนและด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ตามลำดับ

2) การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามลำดับ

3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่มีอิทธิพลมากที่สุดพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการนิเทศการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านที่มีอิทธิพลน้อยที่สุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .526, .605, .468, .860 และ .715 ตามลำดับ

5) สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 มีประสิทธิภาพของการพยากรณ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ร้อยละ 82.20 มีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ .055

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.695 + 2.076X_1 + 5.103X_2 + 2.141X_3 + 7.169X_4 + 3.145X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .526X_1 + .605X_2 + .468X_3 + .860X_4 + .715X_5$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, การประกันคุณภาพการศึกษา

ABSTRACT

Thesis Topic	The Influence of School Administrators' Academic Leadership on School Internal Quality Assurance under the Loei Primary Educational Service Area Office 1
Student's Name	Thannaree Teerawejphokin
Degree Sought	Master of Education
Program	Program in Educational Administration
Anno Domini	2026
Advisor	Associate Professor Boonchuay Sirikase

The objectives of this research were: 1) to study the level of Academic Leadership of school Administrators; 2) to study the level internal Quality Assurance under Loei Primary Educational Service area office 1; 3) to examine the relationship between Academic Leadership of school Administrators and internal Quality Assurance; 4) to investigate the effects of Academic Leadership of school Administrators on internal Quality Assurance; and 5) to develop a predictive equation for Academic Leadership of school Administrators affecting internal Quality Assurance under Loei Primary Educational Service area office 1. The sample consisted of 300 school administrators and teachers performing duties in the 2025 fiscal year. The research instrument was a questionnaire regarding Academic Leadership affecting Internal Educational Quality Assurance. Data were analyzed using descriptive statistics (frequency, percentage, mean, and standard deviation, Pearson Product-Moment Correlation Coefficient, and Multiple Regression Analysis using the Enter method.

The research findings:

1) The Academic Leadership of school Administrators was overall at a high level. When considering individual aspects, the highest mean was found, followed by Curriculum Management, Student Progress Assessment and Monitoring, Instructional Supervision, and Promoting an Academic Climate.

2) The Internal Educational Quality Assurance was overall at the highest level. The highest mean aspect was Internal Quality Evaluation and Verification, followed by Preparation of Self-Assessment Reports, Development of Educational Management Plans, Setting Educational Standards, Implementation of Educational Management Plans, and Monitoring for School Improvement.

3) The relationship between Academic Leadership and Internal Educational Quality Assurance showed a positive correlation with statistical significance at the .01 level, with a high degree of relationship.

4) The Academic Leadership of school Administrators significantly affected Internal Educational Quality Assurance of schools under the Loei Primary Educational Service Area Office 1. Based on the standardized regression coefficients, the aspect of instructional leadership with the greatest influence is Monitoring Student Progress, followed by Promoting a Positive School Learning Climate, Supervising and Evaluating Instruction, and Curriculum Management. The aspect with the least influence is Defining the School's Vision and Mission, with standardized regression coefficients .526, .605, .468, .860, and .715, respectively

5) The predictive model of Academic Leadership of school Administrators affecting affected Internal Educational Quality Assurance of schools under the Loei Primary Educational Service Area Office 1, demonstrates a predictive efficiency of 82.20%. The standard error of estimate for this prediction is .055.

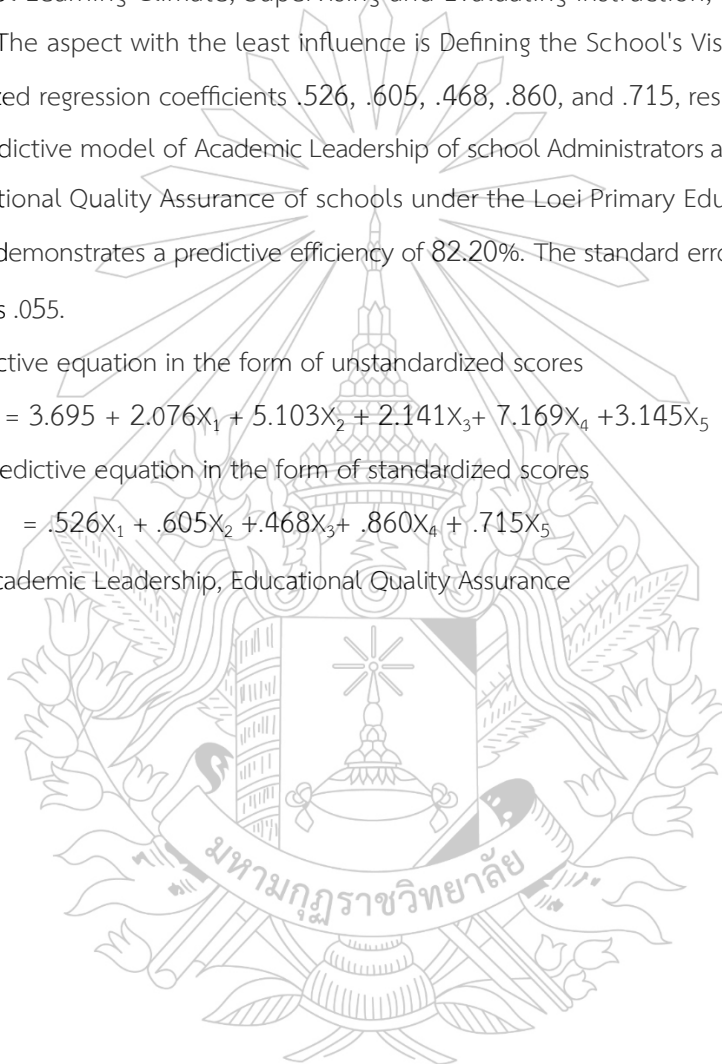
The predictive equation in the form of unstandardized scores

$$\hat{Y} = 3.695 + 2.076X_1 + 5.103X_2 + 2.141X_3 + 7.169X_4 + 3.145X_5$$

The predictive equation in the form of standardized scores

$$\hat{Z} = .526X_1 + .605X_2 + .468X_3 + .860X_4 + .715X_5$$

Keywords: Academic Leadership, Educational Quality Assurance

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์บุญช่วย ศิริเกษ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ในการให้คำปรึกษา แนะนำและให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์กับผู้วิจัยด้วยความเมตตาเสมอมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม และดร.กรรณิกา ไวโสภา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์จนสมบูรณ์ ผู้วิจัยต้องกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงยิ่ง มา ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดร.กัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์ ดร.พิมพ์ลภัส จันลาศรี ดร.กรรณิกา ไวโสภา นางศิวาลัย แก้วเขียว และ ดร.พรณิภา ครองพลอย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือขอขอบพระคุณผู้บริหาร บุคลากรและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับการวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจนทำให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จ

ขอบคุณ ครอบครัวที่คอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา สนับสนุนจนทำให้ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสิ้น คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษานี้ผู้ศึกษาขอน้อมบูชาพระคุณบิดา มารดา บุรพจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ธัญญ์นรี ธีระเวทย์โกศล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	จ
ABSTRACT.....	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.4 สมมติฐานในการวิจัย.....	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา.....	13
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	39
2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1	54
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	68
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	68
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	69
3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	70
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	75
3.6 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล	79
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	83
4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1	84
4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1	90
4.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1	97
4.6 ผลการวิเคราะห์สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1	105
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	109
5.1 สรุปผลการวิจัย	109
5.2 อภิปรายผล	115
5.3 ข้อเสนอแนะ	124
บรรณานุกรม	125
ภาคผนวก	131
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา	132
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	135
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	146
ภาคผนวก ง ผลการสุ่มตัวอย่าง	156
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	159

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา.....	26
ตารางที่ 2 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและประเด็นคำถามของภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา.....	37
ตารางที่ 3 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และประเด็นคำถามของการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา.....	50
ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนและ ตำแหน่งหน้าที่.....	68
ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในสังกัด สำนักงาน.....	83
ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมและ รายด้าน.....	84
ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการ กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X ₁) โดยรวมและรายข้อ.....	85
ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการ บริหารจัดการหลักสูตร (X ₂) โดยรวมและรายข้อ.....	86
ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการนิเทศ การสอน (X ₃) โดยรวมและรายข้อ.....	87
ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการ ประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X ₄).....	88

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการ ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) โดยรวมและรายข้อ	89
ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 โดยรวมและ รายด้าน.....	90
ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_1) โดยรวมและรายข้อ	91
ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_2) โดยรวมและรายข้อ	92
ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y_3) โดยรวม และรายข้อ.....	93
ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการ ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Y_4) โดยรวมและรายข้อ.....	94
ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการติดตาม ผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา(Y_5) โดยรวมและรายข้อ.....	95
ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการจัดทำ รายงานผลการประเมินตนเอง(Y_6) โดยรวมและรายข้อ.....	96

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1	97
ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_1)	99
ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_2)	100
ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y_3)	101
ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Y_4)	102
ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการติดตามผล การดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา (Y_5)	103
ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการจัดทำ รายงานผลการประเมินตนเอง (Y_6)	104

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์	106
ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ของตัวแปรพยากรณ์ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	107
ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1	108

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ภาพที่ 2 โมเดลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา.....	28
ภาพที่ 3 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา.....	41
ภาพที่ 4 องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	48
ภาพที่ 5 แผนภูมิแสดงขั้นตอนสำคัญในกระบวนการสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3.....	74

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำกระบวนการนี้เป็นประจำทุกปีโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนที่มีระบบประกันคุณภาพเข้มแข็งจะส่งผลให้ระบบบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ มีแผนการดำเนินงานชัดเจน และใช้มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเป็นเป้าหมายหลัก มาตรฐานดังกล่าวช่วยให้เกิดการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การประกันคุณภาพยังสร้างความมั่นใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่าโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะพึงประสงค์ตามหลักสูตรและสังคมคาดหวัง ผลประโยชน์ที่เกิดจากการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) นอกจากนี้การประกันคุณภาพการศึกษายังเป็นการพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยหากนำเอาการประกันคุณภาพการศึกษามาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา วางแผนการพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน และให้เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู ปฏิบัติการและบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยให้ผู้เกี่ยวข้องเช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่หรือหน่วยงานกำกับเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุงเพื่อผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2560)

การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารงานในด้านวิชาการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญของการบริหารสถานศึกษาคือ “ผู้บริหารสถานศึกษา” ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารงานวิชาการส่งผลกระทบโดยตรงต่อผู้เรียน นักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัยจึงให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำทางวิชาการ เนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นพฤติกรรมแสดงออกด้านความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียน

กระบวนการนี้ดำเนินงานผ่านการกระตุ้น ส่งเสริม และพัฒนาการจัดการศึกษาควบคู่กับการพัฒนาบุคลากรภายในสถานศึกษา การดำเนินงานดังกล่าวส่งผลดีต่อประสิทธิภาพการสอนของครูและช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมทั้งหมดนี้เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ช่วยขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (Boonbai, 2020) เป็นความสามารถในการนำบุคลากรของสถานศึกษาให้ร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งงานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารงานวิชาการอย่างลึกซึ้ง ครอบคลุมด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) โดย วิโรจน์ สารรัตนะ (2557) และอัจฉรา นิยมภา (2561) ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้นำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการกำหนด วิสัยทัศน์เป้าหมายและพันธกิจการเรียนรู้ การจัดการหลักสูตรและการสอน การพัฒนานักเรียน กระบวนการพัฒนาครูร่วมกับการส่งเสริมสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมการเรียนรู้ทำได้โดยการจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความเข้าใจและตระหนักถึงหน้าที่ การสร้างความสัมพันธ์เชิงความร่วมมือระหว่างบุคลากรส่งผลโดยตรงต่อการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2557) (อัจฉรา นิยมภา, 2561) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะสามารถนำครูและบุคลากรไปสู่ความเลิศทางวิชาการ ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และให้การขับเคลื่อนกระบวนการทำงานจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากบุคลากรทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงผ่านการแสดงบทบาทผู้นำและทำหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างกลุ่มบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานในโรงเรียน โดยเฉพาะการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการที่เป็นงานหลักของโรงเรียน (สุชาติ กาญจน, 2564) สอดคล้องกับพิชญภา ยืนยาว (2562) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา และดูแลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย บทบาทหลักของผู้บริหารประกอบด้วย การพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ วิสัยทัศน์ และเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา การสร้างความตระหนักและจิตสำนึกใน

การพัฒนาระบบแก่บุคลากร ตลอดจนการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและประสานงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความเห็นของวุฒิสัย เชื่อมประไพ (2566) ได้ให้ความเห็นว่า การมีภาวะผู้นำทางวิชาการและความสามารถในการเป็นผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและความเข้มแข็งของทีมงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ความร่วมมือของทีมงานช่วยพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนให้มีความเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพนี้ส่งผลโดยตรงต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและช่วยพัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสูง ดังนั้น ความสำเร็จของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อผู้บริหารสามารถบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพแล้วนั้นจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีการประกันคุณภาพการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ทุกคนมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ เนื่องจากบุคคลสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้คือผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำเป็นผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานในโรงเรียนโดยเฉพาะการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการที่เป็นงานหลักของโรงเรียนเป็นสำคัญ

จากการพิจารณาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในกลยุทธ์ที่ 3 มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับ การดำเนินงานเริ่มจากการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย ควบคู่กับการส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการรองรับการประกันคุณภาพภายนอกตามที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 เพื่อผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายหลักของการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานี้ถือเป็นบทบาทหน้าที่โดยตรงของบุคลากรทุกคนในองค์กร รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการและบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ “ผู้บริหารสถานศึกษา” เพราะสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทาง

วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้คุณภาพการศึกษาบรรลุความมุ่งมั่นหมายที่ตั้งไว้ เมื่อผู้บริหารสามารถบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ จากการสำรวจเอกสารและงานวิจัยในเบื้องต้นพบว่า ยังไม่มีการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยครั้งนี้จะช่วยปฏิรูปและพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการยกระดับมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังผลการศึกษาของปัญญา ศิริโชติ วิชชุดา เพิ่มเดชและเทพนารินทร์ ประพันธ์พัฒน์ (2568) ที่พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยสามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้ร้อยละ 87.79

จากเหตุผลและความจำเป็นข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ผลการวิจัยนี้จะเป็นสารสนเทศให้หน่วยงานและผู้บริหารนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงการวางแผนโครงการและกิจกรรมในพื้นที่ นอกจากนี้ยังใช้เป็นแนวทางสำหรับนักวิชาการและนักวิจัยที่สนใจศึกษาวิจัยในอนาคต

1.2 คำถามวิจัย

1.2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับใด

1.2.2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับใด

1.2.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อย่างไร

1.2.4 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านใดบ้าง ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.2.5 สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.3.2 เพื่อศึกษาระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.3.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.3.4 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.3.5 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.4 สมมติฐานในการวิจัย

1.4.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.4.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 องค์ประกอบ ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยขอบเขตของการวิจัยประกอบด้วย รายละเอียดดังนี้

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 134 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 128 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,192 คน รวมทั้งสิ้น 1,320 คน

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 การ

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดโรงเรียน ซึ่งจำแนกตำแหน่งหน้าที่เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และจำแนกขนาดโรงเรียนเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.2.1 ตัวพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาโดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา จากแนวคิดผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ จากแนวคิดของแวนและกรูเกอร์ (Van & Kruger, 2003) Zhu Chang (2021) Olivia Scott (2024) Dasha Grajfoner (2024) สมเดช ไสสิน (2565) ชุตานกร มุลมณี (2565) ยามิละห์ สุกี (2565) ซาฮาบูเต็ง เจ๊ะมะ (2566) อิงอร บัวขจร (2566) วิลาสินี จันทรชุนนิรัตน์ นวกิจไพฑูรย์ และนพรัตน์ ชัยเรือง (2567) สุภัชฌาน ศรีเอี่ยม ขาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์และสุชาติ สืบทอง (2566) และกิตติมนต์ อัมพุกานน ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่ บุญเลิศ วีระพรกานต์ (2566) และปัญญา ศิริโชติ วิชชุดา เพิ่มเดชและเทพนารินทร์ ประพันธ์พัฒน์ (2568) ทำให้ได้องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 องค์ประกอบ คือ

- 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน
- 2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร
- 3) ด้านการนิเทศการสอน
- 4) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน
- 5) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

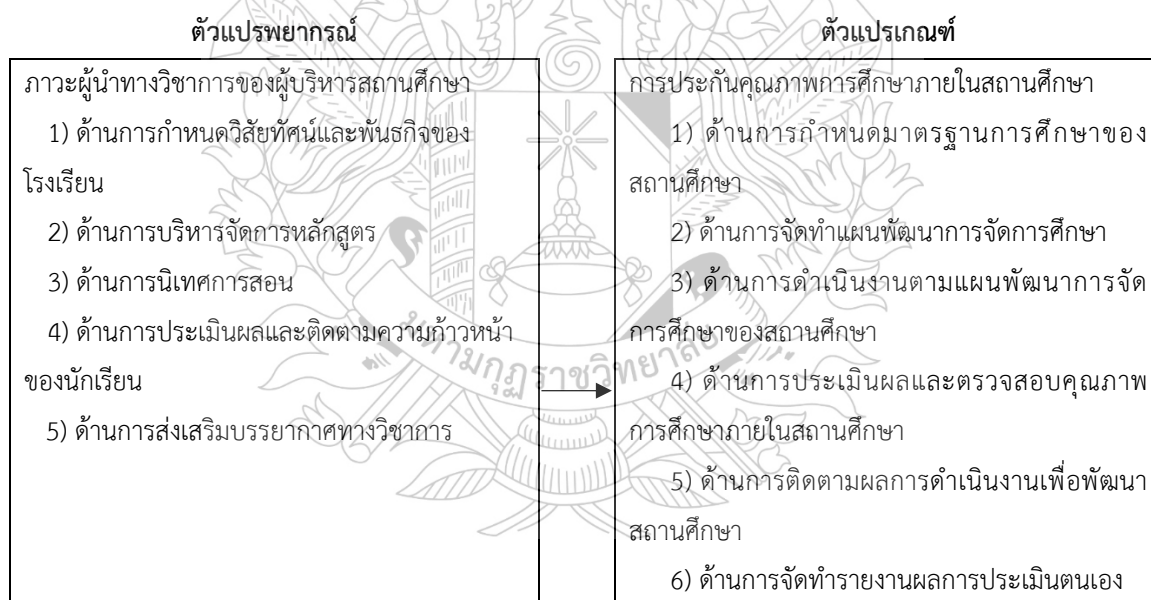
1.5.2.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยจะใช้กรอบขององค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสำนักทดสอบทางการศึกษา (2561) ซึ่งกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 5) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จากแนวคิดของแวนและกรูเกอร์ (Van & Kruger, 2003) Zhu Chang(2021) Olivia Scott(2024) Dasha Grajfoner(2024) สมเดช ไสสิน (2565) ชุตากร มุลมณี (2565) ยามีละห์ สุกี(2565) ซาฮาบู เต็ง เจ๊ะมะ(2566) อิงอร บัวขจร(2566) วิลาสินี จันทร์ชุม นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์ และนพรัตน์ ชัยเรือง (2567) สุภัชฌาน ศรีเอี่ยม ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์และสุชาติ สืบทอง(2566) และกิตติมนต์ อัมพุกานนธีระพงษ์ สมเขาใหญ่ บุญเลิศ วีระพรกานต์ (2566) และปัญญา ศิริโชติ วิชชุดา เพิ่มเดช นามสกุล ?? และเทพนารินทร์ ประพันธ์พัฒน์ (2568) ได้องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 องค์ประกอบ และผู้วิจัยจะใช้ขององค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสำนักทดสอบทางการศึกษา (2561) ซึ่งกำหนดกรอบของแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และเทคนิคต่าง ๆ เพื่อชี้นำ ส่งเสริม สนับสนุน และจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานด้านการพัฒนางานวิชาการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ และมีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของการประกันคุณภาพ การศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ

1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดจุดประสงค์ทางด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดพันธกิจของโรงเรียนที่สอดคล้องกับสภาวะของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม และการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินงานด้านวิชาการ

2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้มีองค์ประกอบที่ครบถ้วน การจัดให้มีหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง

3) ด้านการนิเทศการสอน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นผู้วางแผน แนะนำช่วยเหลือครูโดยอาศัยหลักการนิเทศแบบกัลยาณมิตร นิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายและใช้วิธีการนิเทศอย่างสร้างสรรค์ ช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาคุณภาพสอนของครูในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญของการนิเทศการสอน และสร้างความเข้าใจและร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ในการนิเทศการศึกษาที่ชัดเจน

4) ด้านการประเมินผลและติดตามประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดแนวทางในการวัด ประเมินผลของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับ ตัวชี้วัด หน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินผลของสถานศึกษาไปใช้ปรับปรุงผู้เรียน ร่วมมือกับครูผู้สอนนำผลการประเมินของผู้เรียนมาหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่หลากหลายกับผู้เรียน

5) ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง พหุติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการกระตุ้นและพัฒนากิจกรรมเสริมบรรยากาศทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับบุคลากร การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและน่าสนใจเพื่อเสริมสภาพการเรียนรู้ให้กับบุคลากร การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้มีจำนวนเพียงพอเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน

1.7.2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุมาตรฐาน โดยเน้นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการนี้สร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าผู้เรียนจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานที่ครอบคลุมการจัดการศึกษาทุกระดับ กำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในการทำงาน กำหนดมาตรฐานและเป้าหมายโดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง กำหนดทิศทางการจัดการศึกษา อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเสนอผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาใช้

2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแผนระยะกลาง 3-5 ปี จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ มีระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ และมีวัฒนธรรมคุณภาพที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คือ การที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พัฒนาสถานศึกษาอย่างมีระบบเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด มีระบบ กลไกการบริหารและจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้อง

ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ กิจกรรม ต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การที่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 ประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีระบบและกลไก ควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการ ดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อเนื่อง การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการ ประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อนจุดเด่นและจุดควรพัฒนา ควบคู่ไปกับการประเมินเชิงปริมาณ นอกจากนี้ ผู้บริหารควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน พร้อมทั้งกำหนดวิธีการเก็บรวบรวม ข้อมูลและเครื่องมือวัดผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบท

5) ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา คือ การที่สถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาและแผนปฏิบัติการ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงาน ตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและประเมินผลตาม เป้าหมาย ตัวชี้วัดของสถานศึกษา ติดตามผลระหว่างการทำงานและเมื่อเสร็จสิ้นการทำงาน กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ติดตามผล วิเคราะห์และกำหนดกรอบ การประกันคุณภาพการศึกษา และสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ

6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง คือ การที่สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง(SAR) จัดทำ รายงานผลการประเมินตนเองสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามบริบทของสถานศึกษา

1.7.3 สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียน ขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.7.4 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดำรง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย เขต 1

1.7.5 ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย เขต 1

1.7.6 ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรที่มีหน้าที่หลักทางการสอน ได้แก่ ครู ครูผู้ช่วย พนักงาน ราชการ ครูอัตราจ้าง

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา มีประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1.8.1.1 ทำให้ได้สารสนเทศให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการพัฒนา/ส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการให้กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

1.8.1.2 ทำให้ได้แนวทางในการส่งเสริมหรือยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอรายละเอียดของแนวทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.4 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2.3 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2.4 การเปลี่ยนแปลงในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2.5 องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2.6 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.3.1 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.3.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.3.3 กลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.3.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.3.5 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

จากการวิจัยผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1.1 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

Kingkanjon (2017) นิยามว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ คุณลักษณะหรือพฤติกรรมในการสร้างความร่วมมือระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อขับเคลื่อนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

Boonbai (2020) นิยามว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการ การกระตุ้น ส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

สมุทร ชำนาญ (2557) นิยามว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ พฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารจัดการสถานศึกษาโดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในด้านการเรียนรู้ของ นักเรียน และพัฒนาครูให้มีความเป็นมืออาชีพ

วิโรจน์ สารรัตน์ (2557) นิยามว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และเทคนิคต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนงานวิชาการ โดยส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันจนบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการนำบุคลากรของสถานศึกษาให้ร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งงานด้านวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด ในการบริหารและจัดการศึกษาในสถานศึกษา ผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจขอบข่ายเนื้อหาและหลักการบริหารงานด้านวิชาการอย่างลึกซึ้งซึ่งเกี่ยวกับขอบข่ายงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

อัจฉรา นิยามภา (2561) นิยามว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ พฤติกรรมในการชี้แนะและโน้มน้าวให้บุคลากรร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ผ่านกระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์ การบริหารหลักสูตร การพัฒนาครู และการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ

ศักดิ์ดา วันเพ็ญ (2565) นิยามว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ พฤติกรรมที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศและขับเคลื่อนงานวิชาการด้านการนิเทศการสอน การตรวจสอบพัฒนาการของนักเรียน และการสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายการศึกษา

สุชาวดี กาญจนนา (2564) นิยามว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ พฤติกรรมและการปฏิบัติงานบริหารจัดการเพื่อเพิ่มพูนการเรียนรู้ของผู้เรียน ผ่านกระบวนการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ การบริหารหลักสูตร การสอน การพัฒนาครูและนักเรียน การส่งเสริมสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมการเรียนรู้ และการนิเทศติดตามครู

ชุดาภร มุลมณี (2565) นิยามว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ ความสามารถในการใช้กลยุทธ์การนำและการบริหารงานวิชาการอย่างลึกซึ้ง ครอบคลุมด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศภายใน การวัดและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาวิชาชีพและงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย

กมลณี สาหลังและคณะ(2568) นิยามว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ การบริหารจัดการในการชี้นำ ส่งเสริม สนับสนุน และโน้มน้าวให้เกิดการพัฒนางานวิชาการ ทั้งด้านการกำหนดภารกิจโรงเรียน การเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร และการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ซึ่งมีอิทธิพลในการชี้นำ ส่งเสริม สนับสนุน และโน้มน้าว จูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษา ปฏิบัติงานด้านการพัฒนางานวิชาการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ และมีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน

2.1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ปัญญา ศิริโชติ และคณะ (2568) นิยามความสำคัญไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำบุคลากรไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพของโรงเรียน นักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

ลีธวูดและจันต์ซี (Leith wood and Jantzi, 2006 อ้างถึงใน ปิยพร บุญใบ, 2563) ได้ให้ความเห็นว่าสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อทำ

ให้คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา บรรลุความมุ่งมั่นหมายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารต้องเรียนรู้และผู้บริหารโรงเรียนต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการในการบริหารจัดการงานวิชาการทุกมิติ ทั้งการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง การนิเทศติดตามและประเมินการสอนของครูเป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ การประเมินผลผู้เรียนและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อต่อความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน และกระบวนการบริหารงานวิชาการทั้งหมดนี้ต้องบูรณาการเข้ากับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของโรงเรียนให้สูงขึ้น

จรัส อติวิทยากรณ์ (2560) ได้ให้ความเห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการสอนของครูส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ผู้บริหารมีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจ ให้ผู้ร่วมงานเชื่อถือ โดยเฉพาะด้านการเรียนการสอนของครูส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนให้ได้มาตรฐานตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้เมื่อผู้บริหารสามารถบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพแล้วนั้นจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแก่ผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

สุชาวดี กาญจนนา (2564) ได้ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ทุกคนมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ เนื่องจากบุคคลสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้คือผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำเป็นผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานในโรงเรียนโดยเฉพาะการประกันคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการที่เป็นงานหลักของโรงเรียน

พิชญาภา ยืนยาว (2562) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา และดูแลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย บทบาทหลักของผู้บริหารประกอบด้วย การพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ วิสัยทัศน์ และเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา การสร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการพัฒนาระบบแก่บุคลากร ตลอดจนการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและประสานงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ปิยพร บุญใบ (2563) ได้ให้ความเห็นว่าปัจจัยหนึ่งในการบริหารงานในโรงเรียน โดยเฉพาะการประกันคุณภาพซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการที่เป็นงานหลักของโรงเรียน การบริหารงานวิชาการ คือ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนางานด้านวิชาการ การวางแผน การพัฒนาและการใช้หลักสูตร การจูงใจ การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการ

เรียนการสอน การสนับสนุนการวัดประเมินผลของนักเรียนเป็นผู้ประสานงานควบคุมงานด้านวิชาการ พัฒนาสภาพการทำงานของครูและสร้าง บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ กำกับติดตามครู ส่งเสริม สัมพันธภาพของบุคลากรจึงจะทำให้โรงเรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการประสบผลสำเร็จ

วุฒิชัย เชื้อมประไพ (2566) ได้ให้ความเห็นว่า การมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาและความเข้มแข็งของทีมงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษานับเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาและขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาและจะสามารถสร้างสรรค์พัฒนาระบบการประกันคุณภาพได้อย่างเป็น ระบบ มีคุณภาพ ตลอดจนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและสร้างการเปลี่ยนแปลงให้สถานศึกษา เป็นการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ยอดเยี่ยม

จากการศึกษาความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า สถานศึกษาที่ประสบ ความสำเร็จจะต้องมีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อทำให้คุณภาพการศึกษาบรรลุความ จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เมื่อผู้บริหารสามารถบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพแล้วนั้นจะส่งผลต่อ คุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา และให้ทุกคนมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ เนื่องจากบุคคลสำคัญที่จะทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้คือผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำเป็นผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานในโรงเรียนโดยเฉพาะการประกันคุณภาพ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการที่เป็นงานหลักของโรงเรียน

2.1.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพ การศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบของภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีผู้นำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำทาง วิชาการมีรายละเอียดดังนี้

Van & Kruger (2003) กำหนดแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารจัดการโรงเรียนสำหรับ นักการศึกษา โดยจำแนกองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1) กำหนดพันธกิจของโรงเรียน เป็นบทบาทในการสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับ เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

2) การจัดการหลักสูตรและการสอน เป็นการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การนิเทศการสอน เป็นกระบวนการให้คำปรึกษา แนะนำ และติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและยกระดับประสิทธิภาพการสอนในชั้นเรียน

4) การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน เป็นการกำกับดูแลระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อนำข้อมูลคะแนนและพัฒนาการมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

5) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ เป็นการจัดสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้รวมถึงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวทางการศึกษาภายในโรงเรียน

Zhu Chang (2021) จำแนกองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการและการรับรู้ของผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1) แรงจูงใจในการทำงาน เป็นบทบาทในการสร้างพลังใจ ค่านิยมร่วม และแรงผลักดันให้บุคลากรในสถานศึกษาอุทิศตนเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ

2) การบริหารจัดการ เป็นการวางโครงสร้าง ควบคุม กำกับดูแล และจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีระบบเพื่อขับเคลื่อนงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายตามแผนงาน

3) การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร เป็นการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เน้นความเป็นวิชาการ ความร่วมมือร่วมใจ และค่านิยมการเรียนรู้ร่วมกันภายในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนคุณภาพการศึกษา

4) การพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มความสามารถที่หลากหลาย เป็นการแสวงหาความรู้ทักษะวิชาชีพ และสมรรถนะใหม่ๆ ของผู้บริหารอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนางานวิชาการที่ซับซ้อน

Olivia Scott (2024) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความเป็นผู้นำหลักกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนที่มีพรสวรรค์ ได้แบ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารและครู

3) การบริหารจัดการ

Dasha Grajfoner (2024) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการและการรับรู้บทบาทรวมถึงแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจำแนกองค์ประกอบไว้ 3 ด้าน ประกอบด้วย การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์และวิสัยทัศน์ การส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาวัฒนธรรมและบรรยากาศทางวิชาการ

1) กำหนดพันธกิจของโรงเรียน เป็นบทบาทในการสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

2) การบริหารจัดการหลักสูตร เป็นการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การประเมินเกี่ยวกับการสอนของผู้สอน เป็นกระบวนการนิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษา แนะนำ และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและยกระดับประสิทธิภาพการสอนในชั้นเรียน

สมเดช ไสสิน (2565) ได้ศึกษาการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโดยแบ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารในการกำหนดทิศทางอนาคตของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม โดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

2) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารในการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนให้มียุทธศาสตร์ประกอบครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งส่งเสริมนวัตกรรม เทคโนโลยี และการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบทชุมชน รวมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองและชุมชนเพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การนิเทศการสอน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารในการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูและยกระดับประสิทธิภาพการสอนในชั้นเรียน

4) การบริหารจัดการ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารในการควบคุม กำกับดูแล และจัดสรรทรัพยากรภายในโรงเรียนผ่านกระบวนการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการ การมอบหมายงาน และการตัดสินใจรองรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายอย่างคุ้มค่า

5) การพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะ ความรู้ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร

6) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารในการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นการทำงานของบุคลากร สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ความผูกพัน และความภาคภูมิใจในสถานศึกษาภายใต้มาตรฐานวิชาการที่กำหนดร่วมกัน

7) การพัฒนาสื่ออุปกรณ์และเทคโนโลยี หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสร้าง จัดหา และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษาที่ทันสมัยอย่างเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การผลิตสื่อ การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก และการประเมินคุณภาพสื่อเพื่อใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเพียงพอ

8) การวัดประเมินผล หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารในการกำหนดนโยบายและอำนวยความสะดวกด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยจัดหาเครื่องมือเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการจัดสอบ ส่งเสริมความรู้แก่ครู ตลอดจนนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในครั้งต่อไป

ชุดาภร มุลมณี (2565) แบ่งองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยแบ่งภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ 5 องค์ประกอบดังนี้

1) การบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบประสานงานการใช้หลักสูตร การส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์และจัดการเรียนรู้ร่วมกันตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตลอดจนการกำกับติดตาม วัดผลประเมินผล เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

2) การจัดการเรียนรู้ บทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

3) การวัดประเมินผลและวิจัย การส่งเสริมระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำผลมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการศึกษา

4) การนิเทศการศึกษา หมายถึง การสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการนิเทศ การวางแผนประเมินผลการสอนของครูอย่างเป็นระบบ การจัดทำเอกสารนิเทศอย่างเป็น

ขั้นตอน ตลอดจนการกำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา แนะนำ แหล่งความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการให้ขวัญกำลังใจแก่ครูเพื่อนำผลไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

5) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนและบุคลากรเกิดความตื่นตัวทางการศึกษา

ยามีละห์ สุกี (2565) ได้แบ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การกำหนดพันธกิจ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารเกี่ยวกับการเสนอแนวคิดใหม่ในการจัดทำกรอบเป้าหมาย จุดประสงค์และพันธกิจของโรงเรียนที่ชัดเจน มีกรอบเวลา มีการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยมีเป้าหมายและจุดเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อันจะเกิดกับผู้เรียน ชุมชน รู้จักการวางแผนงานอย่างเป็นระบบในองค์กร เป็นคนที่มีความสนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติมอยู่เสมอ

2) การบริหารหลักสูตรและการสอน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน ชี้นำ ประสานงานและโน้มน้าวใจครูเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านบริหารจัดการหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน รวมถึงการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษานำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด

3) การนิเทศการสอน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารที่วางแผน ผู้แนะนำช่วยเหลือ ผู้พัฒนา โดยอาศัยหลักการนิเทศ แบบกัลยาณมิตรและมีการนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลาย พร้อมทั้งนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการนิเทศให้เหมาะสมเพื่อช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการสอนของครูในโรงเรียน มีการส่งเสริมและสนับสนุนการนิเทศและนำผลการนิเทศ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

4) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการเตรียมนักเรียนผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยพิจารณาผลทดสอบและพิจารณาแบบรายงาน พัฒนาการคุณลักษณะผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนเพื่อหาแนวทางในการพัฒนานักเรียนและสื่อสารผลการตรวจสอบให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายทราบว่าการพัฒนากลยุทธ์เพื่อปรับปรุงผลการเรียนการสอนผู้บริหารโรงเรียนมีความชัดเจนและสนองตอบความคาดหวังของโรงเรียน

5) การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับจัดสรรทรัพยากรให้กับครูผู้สอนหรือนักเรียนเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดห้องสมุดและแหล่งค้นคว้าหาความรู้ให้สะดวกใน

การใช้และมีจำนวนเพียงพอ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง การจัดระบบแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่ปลอดภัย เป็นระเบียบเรียบร้อย และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อสร้างค่านิยมและกระตุ้นศักยภาพในการเรียนรู้ของครูและนักเรียน ควบคู่กับการจัดสรรสิ่งจูงใจเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู

ซาฮาบุดดีน เจ๊ะมะ (2566) ได้แบ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) มุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร หมายถึง การร่วมกันพัฒนาหลักสูตรโดยการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่สถานศึกษาอย่างชัดเจนและทันต่อการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรใหม่ๆ ที่เื้อื่อต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ให้ผู้เรียนมีความรู้และมีความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์และนำไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย จัดทำตารางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2) การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง กระบวนการสังเกตบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากผลงาน หรือสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติ จะเน้นประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงาน ความสามารถในการแก้ปัญหา ในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำผลที่ได้จากการวัดผลมาพิจารณา วิเคราะห์ ตีความ บันทึกข้อมูล ตั้งต่อก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังการเรียนโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย นำผลที่ได้มาตีค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัดของมาตรฐานสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ข้อมูลที่ได้นี้นำไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน

3) การจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการบริหาร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดโดยวิเคราะห์ดำเนินงานโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีการประชุมชี้แจงนโยบายแก่ผู้เกี่ยวข้องการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยการสืบค้นหาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ รวบรวมข้อมูลเด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านั้นจัดแยกเด็กตามประเภทความต้องการพิเศษต่างๆ วางแผนเตรียมงานมีคณะกรรมการและผู้ปกครองเข้าร่วม กำหนดสถานที่ห้องเรียนและรูปแบบการเรียน ทบทวนตรวจสอบแผนงาน ประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ยกย่องชมเชย ให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

4) การประเมินผลการสอนของครู หมายถึง ผู้บริหารวางจุดประสงค์เพื่อสร้างขีดความสามารถการทำงานของครู รวมทั้งการพัฒนาและปรับปรุงการทำงานของครูให้ดีขึ้น ครูผู้สอนมีความหมายสำคัญที่สุด ผู้บริหารต้องมีแผนการในการประเมินผลการทำงานของครูอย่างชัดเจน

บทบาทด้านการนิเทศการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ครอบคลุมการส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอน ให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยใช้กระบวนการกำกับดูแลและเยี่ยมเยียนชั้นเรียนอย่างไม่เป็นทางการเพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการ พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์แก่ครูผู้สอนผ่านการนิเทศและการประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยกระตุ้นให้ครูผู้สอนเกิดความมั่นใจในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำวิธีวิทยาการสอนเฉพาะเจาะจงไปปฏิบัติใช้ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) การวางแผนเพื่อการพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีจิตมุ่งมั่นและหวังผลให้เกิดการพัฒนาครูผู้สอน ให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง หาคำรู้ใหม่และเต็มศักยภาพ พยายามให้ครูผู้สอนปรับเปลี่ยนวิธีคิดและวิธีการสอนนักเรียนมาเป็นวิธีการให้นักเรียนหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพที่สุด

อิงอร บัวขจร (2566) ได้แบ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การบริหารและการจัดการหลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ให้คำแนะนำกับครูในการดำเนินการจัดสร้างหลักสูตร ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่นำมาใช้ เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม การวัดและประเมินผล การใช้หลักสูตรและการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร

2) ทักษะการสื่อสารความเข้าใจวิสัยทัศน์และพันธกิจ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร ที่แสดงออกต่อครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจง สื่อสารความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ รวมทั้งเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนเพื่อทราบถึงแนวปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

3) การสร้างและส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ส่งเสริม สนับสนุนและจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างบรรยากาศเชิงบวกแห่งการเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างเหมาะสม

4) การจัดให้มีระบบนิเทศงานวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในบทบาทการเป็นผู้นิเทศ จัดให้มีระบบนิเทศงานวิชาการและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงาน พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

5) ส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาครู หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนางานและให้ครูมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพประกอบด้วยการวางแผนเพื่อพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาครู เพิ่มความสามารถของครูทั้งด้านการดำเนินโครงการและส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อความเป็นครูมืออาชีพ

วิลาสินี จันทรขุม และคณะ (2567) ได้แบ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ
- 2) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน
- 3) การส่งเสริมสภาพการเรียนรู้
- 4) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู
- 5) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ
- 6) การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอนและคุณภาพผู้เรียน

สุภัทษมาณี ศรีเอี่ยม และคณะ (2566) จำแนกองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ด้าน โดยมีรายละเอียดการปฏิบัติงานในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และการนิเทศภายใน ดังนี้

1) การกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ควบคู่กับการประเมินความต้องการจำเป็นของครูผู้สอน

2) การนิเทศภายใน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาเยี่ยมเยียนชั้นเรียนเพื่อกำกับดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด ซึ่งเป็นกระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและครูในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารร่วมมือในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน ผู้บริหารมีการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน

4) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ผู้บริหารจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการในการปรับปรุงหลักสูตรหรือการสร้างหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

5) การพัฒนาวิชาชีพ บทบาทและกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และจัดกิจกรรมเพื่อยกระดับความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคลากรเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายขององค์กร

6) การจัดการด้านการเรียนการสอน หมายถึง การดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการสอนของครู การเรียนของนักเรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่

หลากหลายและทันสมัย การจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน รวมไปถึงผู้บริหาร มีความรู้ ความเข้าใจ แนะนำเทคนิควิธีการสอนและการวัดประเมินผลให้กับคณะครู ส่งเสริม ให้คณะครูนำทักษะต่างๆ ที่ได้จากการฝึกอบรมมาแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองในการจัดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ แสดงศักยภาพในการเข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ ผู้บริหารสถานศึกษาในการนำวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการเรียนรู้ของครู ให้คณะครูจัดการเรียนรู้ที่สามารถประเมินคุณภาพ ผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดที่มีความครอบคลุมทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ผู้บริหารต้องมีการดูแล กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เกี่ยวกับการตรวจสอบ ความก้าวหน้าของการจัดการเรียนรู้ของครูและพัฒนาการของนักเรียน

กิตติมนต์ อัมพุกานัน และคณะ (2566) ได้แบ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การบริหารหลักสูตร หมายถึง การที่ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาตามความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาไปจัดการเรียนการสอนมีการนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรไปใช้เป็นระยะ ๆ และเมื่อสิ้นปีการศึกษามีการประเมินผลเพื่อเป็นการทบทวนว่าจะปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

2) การนิเทศการศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศและจัดการนิเทศ โดยเน้นการเป็นโค้ชหรือพี่เลี้ยงเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือครูผู้สอนเพื่อแก้ปัญหา รวมถึงการดูแลความก้าวหน้าและพัฒนาการของนักเรียน สรุปผลการนิเทศและนำผลการนิเทศมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาในครั้งต่อไป

3) การวัดและประเมินผล หมายถึง การที่โรงเรียนต้องมีการจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลในระหว่างเรียน ระหว่างภาคและปลายภาค เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน สะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนของครู นำผลการวัดและประเมินผลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

4) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง กิจกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนและสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่จำเป็นเพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป

5) การกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา โดยผ่านการประชุมครู คณะกรรมการสถานศึกษาและเก็บข้อมูลจาก

ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ SWOT แล้วร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้ปกครอง

6) การส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมครูในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เข้าร่วมการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ

ปัญหา ศิริโชติ และคณะ (2568) จำแนกองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านการกำหนดทิศทางและนโยบาย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการวางเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนให้สอดคล้องกับบริบทและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

2) ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและแหล่งเรียนรู้ที่ปลอดภัย เป็นระเบียบเรียบร้อย ตลอดจนการสร้างค่านิยมและบรรยากาศวิชาการที่ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเกิดการตื่นตัวและเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ร่วมกัน

3) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลด้านการสอน กระบวนการเยี่ยมเยียนชั้นเรียน เพื่อกำกับดูแล ติดตาม ให้คำปรึกษา แนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์แก่ครูผู้สอนเพื่อร่วมกันปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4) ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ และสมรรถนะวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการสร้างสิ่งจูงใจและให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการพัฒนางานวิชาการ

5) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน การดำเนินงานจัดทำ พัฒนา และขับเคลื่อนหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นให้มียุทธศาสตร์ประกอบครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็นตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

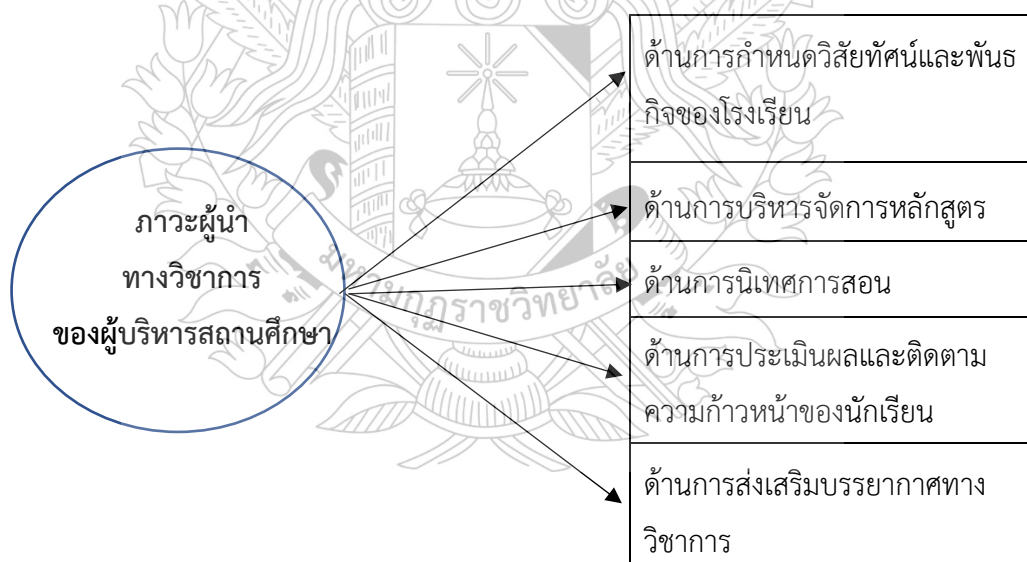
[illegible]

องค์ประกอบ ของภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งข้อมูล												ความถี่	ร้อยละ	
	Van & Kruger, 2003	Zhu Chang (2021)	Olivia Scott (2024)	Dasha Grajfoner (2024)	สมเดช ไสสิน (2565)	ชุดาภร มูลมณี (2565)	ยามิละห์ สุกี (2565)	ซาฮาบุดดีน เ็งมะมะ (2566)	อิงอร บัวขจร (2566)	วิลาสินี จันทร์ชุม และคณะ (2567)	สุภัชฌาน ศรีเอี่ยม และคณะ (2566)	กิตติมนต์ อัมพุพานน และคณะ (2566)			ปัญญา ศิริโชติและคณะ(2568)
9. การบริหารจัดการ		✓	✓		✓									3	23.08
10. ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง			✓											1	7.69
11. ทักษะการสื่อสารความเข้าใจวิสัยทัศน์และพันธกิจ									✓					1	7.69
12. การจัดการเรียนรู้						✓					✓			2	15.38
13. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้					✓	✓	✓			✓				4	30.77
14. การจัดโครงการพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ								✓						1	7.69

จากตารางที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากแนวคิดของ แวน และกรูเกอร์ (Van & Kruger, 2003) Zhu Chang (2021) Olivia Scott (2024) Dasha Grajfoner (2024) สมเดช ไสสิน (2565) ชุตากร มุลมณี (2565) ยามิละห์ สุกี (2565) ชาฮาบูเต็ง เจ๊ะมะ (2566) อิงอร บัวขจร (2566) วิลาสินี จันทร์ชุม นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์ และ นพรัตน์ ชัยเรือง (2567) สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม ขาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์และสุชาติ สืบทอง (2566) และ กิตติมนต์ อัมพุกานน อีระพงษ์ สมเขาใหญ่ บุญเลิศ วีระพรกานต์ (2566) และปัญญา ศิริโชติ วิชชุดา เพิ่มเดชและเทพนารินทร์ ประพันธ์พัฒน์ (2568) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (เกณฑ์ความถี่ 5 ขึ้นไป) ทำให้ได้องค์ประกอบของภาวะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน
- 2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร
- 3) ด้านการนิเทศการสอน
- 4) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน
- 5) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

จากผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดเป็นโมเดลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังภาพประกอบที่ 2

ภาพที่ 2.2 โมเดลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.4 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจะสังเคราะห์องค์ประกอบนิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน

นักวิชาการ นักวิจัยเสนอแนวคิดซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นองค์ประกอบด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ดังนี้

สมเดช ไสสิน (2565) ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในการกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางในอนาคตตามบริบทที่เป็นจริงของ โรงเรียนและสอดคล้องกับสภาวะของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม โดยมีลำดับขั้นตอนในการวางแผนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดภารกิจหลักหรือพันธกิจ กำหนดเป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และกำหนดแนวทางการพัฒนาหรือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายในการจัดการศึกษา

ยามิละห์ สุกี (2565) ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดพันธกิจ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารเกี่ยวกับการเสนอแนวคิดใหม่ในการจัดทำกรอบเป้าหมาย จุดประสงค์และพันธกิจของโรงเรียนที่ชัดเจน มีกรอบเวลา มีการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยมีเป้าหมายและจุดเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อันจะเกิดกับนักเรียน ชุมชน รู้จักการวางแผนงานอย่างเป็นระบบในองค์กรเป็นคนที่มีความสนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติมอยู่เสมอ

อิงอร บัวขจร (2566) ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสื่อสารความเข้าใจวิสัยทัศน์และพันธกิจ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถของผู้บริหารที่แสดงออกต่อครู นักเรียน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจง สื่อสารความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ รวมทั้งเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนเพื่อทราบถึงแนวปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

สุภชฌาน ศรีเอี่ยม ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์และสุชาติ สืบทอง (2566) ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนโดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมพร้อมทั้งประเมินประเมินความต้องการของครู

กิตติมนต์ อัมพุกานน อีระพงษ์ สมเขาใหญ่และบุญเลิศ วีระพรกานต์ (2566) ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษา วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา โดยผ่านการประชุมครู คณะกรรมการสถานศึกษาและเก็บข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ SWOT แล้วร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ในการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดจุดประสงค์ทางด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดพันธกิจของโรงเรียนที่สอดคล้องกับสภาวะของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม และการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินงานด้านวิชาการ

2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

นักวิชาการ นักวิจัยเสนอแนวคิดซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ดังนี้

สมเดช ไสสิน (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารจัดการหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้มีองค์ประกอบที่ครบถ้วน โดยหลักสูตรมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรม เทคโนโลยี และการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับหลักสูตรและบริบทของชุมชน สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหลักการ กระจายอำนาจ และความร่วมมือจาก ผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน

ยามีละห์ สุกี (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน ชี้นำ ประสานงานและโน้มน้าวใจครูเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน บทบาทในการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน ครอบคลุมถึงการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น การติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติจริงเพื่อให้การจัดการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

สุภชัย ศรีเอี่ยม ขาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์และสุชาติ สืบทอง (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ผู้บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการในการปรับปรุงหลักสูตรหรือการสร้างหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

อิงอร บัวขจร (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารและการจัดการหลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ให้คำแนะนำกับครูในการดำเนินการจัดสร้างหลักสูตร ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่นำมาใช้ เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม การวัดและประเมินผล การใช้หลักสูตร และการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร

ชุตานกร มูลมณี (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดทำมีสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และแต่งตั้งบุคคลในการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษาคณะครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีการวัดผล การประเมินผล กำกับ ติดตามอย่าง ต่อเนื่องและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

ซาฮาบุดดีน เจ๊ะมะ (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมุมมองต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร หมายถึง การร่วมกันพัฒนาหลักสูตรโดยการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่สถานศึกษาอย่างชัดเจนและทันต่อการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรใหม่ๆ ที่เื้อต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ให้ผู้เรียนมีความรู้และมีความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์และนำไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย จัดทำตารางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

กิตติมนต์ อัมพุกานน ธีระพงษ์ สมเขใหญ่และบุญเลิศ วีระพรกานต์ (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารหลักสูตร หมายถึง การที่ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาตามความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาไปจัดการเรียนการสอนมีการนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรไปใช้เป็นระยะ ๆ และเมื่อสิ้นปีการศึกษา มีการประเมินผลเพื่อเป็นการทบทวนว่าจะปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้าน

การบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้มีองค์ประกอบที่ครบถ้วน การจัดให้มีหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง

3) ด้านการนิเทศการสอน

นักวิชาการ นักวิจัยเสนอแนวคิดซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นองค์ประกอบด้านการนิเทศการสอน ดังนี้

ยามีละห์ สุกี (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศการสอน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารที่วางแผน ผู้แนะนำช่วยเหลือผู้พัฒนา โดยอาศัยหลักการนิเทศ แบบกัลยาณมิตรและมีการนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลาย พร้อมทั้งนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการนิเทศให้เหมาะสม เพื่อช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการสอนของครูในโรงเรียน มีการส่งเสริมและสนับสนุนการนิเทศและนำผลการนิเทศ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

ชุตากร มูลมณี (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการกระตุ้น ส่งเสริม ให้คณะครูเห็นความสำคัญของการนิเทศ สร้างความเข้าใจและร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ในการนิเทศ การศึกษาที่ชัดเจน วางแผน การประเมินผลการสอนของครูที่ชัดเจนเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูดำเนินจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องการนิเทศการศึกษารูปแบบเป็นระบบ สามารถชี้แนะแหล่งความรู้ที่เหมาะสมและกำกับ ติดตาม ช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ยกย่อง ชมเชยหรือมอบรางวัลแก่คณะครู เปิดโอกาสให้คณะครู มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จัดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันและนำผลการนิเทศการศึกษา ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

สุภัชฌา ศรีเอี่ยม ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์และสุชาติ สืบทอง (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายใน หมายถึง ผู้บริหารเยี่ยมห้องเรียนให้คำชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในด้านการเรียนการสอน ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูในสถานศึกษานั้น เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

อิงอร บัวขจร (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดให้มีระบบนิเทศงานวิชาการ หมายถึง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในบทบาทการเป็นผู้นิเทศ จัดให้มีระบบนิเทศงานวิชาการ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงาน พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ซาฮาบูเต็ง เจ๊ะมะ (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการประเมินผลการสอนของครู หมายถึง ผู้บริหารวางจุดประสงค์เพื่อสร้างขีดความสามารถในการทำงานของครู รวมทั้งการพัฒนาและปรับปรุงการทำงานของครูให้ดีขึ้น ครูผู้สอนมีความหมายสำคัญที่สุด ผู้บริหารต้องมีแผนการในการประเมินผลการสอนของครูอย่างชัดเจนให้การสนับสนุนครูด้านการสอนให้ตรงตามฐานสมรรถนะ ควบคุมเยี่ยมเยียนอย่างไม่เป็นทางการให้ผลย้อนกลับแก่ครูทางด้านการนิเทศและการประเมินผลและให้ครูเป็นผู้นำวิธีสอนที่เฉพาะเจาะจงไปปฏิบัติ

กิตติมนต์ อัมพุกานัน อีระพงษ์ สมเขาใหญ่ และบุญเลิศ วีระพรกานต์ (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ และจัดการนิเทศ โดยเน้นการเป็นโค้ชหรือพี่เลี้ยงเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือครูผู้สอนเพื่อแก้ปัญหา รวมถึงการดูแลความก้าวหน้าและพัฒนาการของนักเรียน สรุปผลการนิเทศและนำผลการนิเทศมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาในครั้งต่อไป

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศการสอน ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศการสอน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นผู้วางแผน แนะนำช่วยเหลือครูโดยอาศัยหลักการนิเทศแบบกัลยาณมิตร นิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายและใช้วิธีการนิเทศอย่างสร้างสรรค์ ช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาคุณภาพสอนของครูในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญของการนิเทศการสอน และสร้างความเข้าใจและร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ในการนิเทศการศึกษาที่ชัดเจน

4) ด้านการประเมินผลและติดตามประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน

นักวิชาการ นักวิจัยเสนอแนวคิดซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นองค์ประกอบด้านการประเมินผลและติดตามประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน ดังนี้

ชุตานกร มูลมณี (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการวัดประเมินผลและวิจัย หมายถึง การกำหนดแนวทางในการวัดประเมินผลของสถานศึกษา โดยให้ครูทำการผลประเมินผลรายวิชา ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด หน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ สร้างเครื่องมือวัดที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และวัดประเมินผล การเรียนรู้จากสภาพจริงและวิธีการที่หลากหลาย ใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศในการวัดประเมินผลที่ทันสมัย รวดเร็ว ผู้บริหารดูแล ควบคุม กำกับ นิเทศ มีการจัดระบบให้มีการแจ้งผลการทดสอบทางการเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบเพื่อนำผลที่ได้ไปศึกษา วิเคราะห์และปรับปรุง ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมครูพัฒนาตนเอง ด้านการวัดผล ประเมินผลและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูเผยแพร่ ผลงานวิจัยทั้งในและนอกสถานศึกษา

ยามีละห์ สุกี (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการเตรียมนักเรียนผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยพิจารณาผลทดสอบและพิจารณาแบบรายงาน พัฒนาการคุณลักษณะผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนเพื่อหาแนวทางในการพัฒนานักเรียนและสื่อสารผลการตรวจสอบให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายทราบว่าการพัฒนากลยุทธ์เพื่อปรับปรุงผลการเรียนการสอนผู้บริหารโรงเรียนมีความชัดเจนและสนองตอบความคาดหวังของโรงเรียน

ซาฮาบูเต็ง เจ๊ะมะ (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง กระบวนการสังเกตบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากผลงาน หรือสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติ จะเน้นประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานความสามารถในการแก้ปัญหา ในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำผลที่ได้จากการวัดผลมาพิจารณา กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผ่านการวิเคราะห์ ดีความ และบันทึกข้อมูลของผู้เรียนอย่างเป็นระบบตั้งแต่ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนด้วยเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย นำผลการประเมินมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อสะท้อนพัฒนาการและความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนอย่างชัดเจน ข้อมูลเชิงลึกที่ได้จากกระบวนการนี้จะนำไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนควบคู่กับการเป็นแนวทางฐานข้อมูลให้ครูผู้สอนนำไปปรับปรุง ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาวิธีวิทยาการสอนเพื่อช่วยเหลือและยกระดับศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ

สมเดช ไสสิน (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการวัดประเมินผล หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดประเมินผลเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบที่สะดวก รวดเร็วและทันสมัย มีการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผล ส่งเสริมครูให้มีความรู้ทางการวัดและประเมินผล การจัดตารางสอบและระเบียบในการสอบ มีการประเมินผลการสอบเพื่อเป็น แนวทางในการนำไปพัฒนาในครั้งต่อไป

ซาฮาบูเต็ง เจ๊ะมะ (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง กระบวนการสังเกตบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากผลงานหรือสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติ จะเน้นประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานความสามารถในการแก้ปัญหา ในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำผลที่ได้จากการวัดผลมาพิจารณา วิเคราะห์ ดีความ บันทึกข้อมูล ตั้งแต่ก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังการเรียนโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย นำผลที่ได้มาตีค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัดของมาตรฐานสาระ

การเรียนรู้ของหลักสูตร ข้อมูลที่ได้ก็นำไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน

กิตติมนต์ อัมพุกานน อีระพงษ์ สมเขใหญ่และบุญเลิศ วีระพรกานต์ (2566) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง การที่โรงเรียนต้องมีการจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานโดยผู้บริหาร ควรส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลในระหว่างเรียน ระหว่างภาคและปลายภาค เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน สะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนของครู นำผลการวัดและประเมินผลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการประเมินผลและติดตามประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและติดตามประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดแนวทางในการวัดประเมินผลของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินผลของสถานศึกษาไปใช้ปรับปรุงผู้เรียน ร่วมมือกับครูผู้สอนนำผลการประเมินของผู้เรียนมาหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่หลากหลายกับผู้เรียน

5) ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ

นักวิชาการ นักวิจัยเสนอแนวคิดซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นองค์ประกอบด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ดังนี้

สมเดช ไสสิน (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในการกระตุ้นและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการที่ดีในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้และส่งผลต่อการดำเนินงานของบุคลากร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ก่อให้เกิดความรัก ความผูกพันและภูมิใจในสถานศึกษาของตน มีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานวิชาการ มีกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมการเรียนรู้

ยามีละห์ สุกี (2565) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับจัดสรรทรัพยากรให้กับครูผู้สอนหรือนักเรียนเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดห้องสมุดและแหล่งค้นคว้าหาความรู้ให้สะดวกในการใช้และมีจำนวนเพียงพอ การจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนให้กับนักเรียน โดยเป็นบรรยากาศที่แสดง

ว่า เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ช่วยดึงพลังงานของนักเรียนและครูออกมา คำนึงถึงความปลอดภัย เป็นระเบียบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู

อิงอร บัวขจร (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ส่งเสริม สนับสนุนและจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างบรรยากาศเชิงบวกแห่งการเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างเหมาะสม

สุภชฌาน ศรีเอี่ยม ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์และสุชาติ สืบทอง (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารร่วมมือในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน ผู้บริหารมีการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน

กิตติมนต์ อัมพุกานน ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่ และบุญเลิศ วีระพรกานต์ (2566) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านกิจกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนและสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่จำเป็นเพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการกระตุ้นและพัฒนาการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับบุคลากร การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและน่าสนใจเพื่อเสริมสภาพการเรียนรู้ให้แก่บุคลากร การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้มีจำนวนเพียงพอเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสรุปนิยามเชิงปฏิบัติการ และของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.2 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและประเด็นคำถามของภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดจุดประสงค์ทางด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดพันธกิจของโรงเรียนที่สอดคล้องกับสถานะของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม และการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินงานด้านวิชาการ	1. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 2. ผู้บริหารกำหนดจุดประสงค์ทางด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 3. ผู้บริหารกำหนดพันธกิจของโรงเรียนที่สอดคล้องกับสถานะของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม 4. ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินงานด้านวิชาการ
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	ผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้มีองค์ประกอบที่ครบถ้วน การจัดให้มีหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง	1. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน 2. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้มีองค์ประกอบที่ครบถ้วน 3. ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง
3. ด้านการนิเทศการสอน	ผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นผู้วางแผน แนะนำช่วยเหลือครูโดย	1. ผู้บริหารวางแผน แนะนำช่วยเหลือครูโดยอาศัยหลักการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
	อาศัยหลักการนิเทศแบบ กัลยาณมิตร นิเทศด้วยวิธีการที่ หลากหลายและใช้วิธีการนิเทศ อย่างสร้างสรรค์ ช่วยเหลือปรับปรุง พัฒนาคุณภาพสอนของครูใน โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการ เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญ ของการนิเทศการสอน และสร้าง ความเข้าใจและร่วมกันกำหนด วัตถุประสงค์ในการนิเทศการศึกษา ที่ชัดเจน	2. ผู้บริหารนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลาย และใช้วิธีการนิเทศอย่างสร้างสรรค์ 3. ผู้บริหารช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ สอนของครูในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการ เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ 4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนเห็น ความสำคัญของการนิเทศการสอน 5. ผู้บริหารสร้างความเข้าใจและร่วมกันกำหนด วัตถุประสงค์ ในการนิเทศการศึกษาที่ชัดเจน
4. ด้านการ ประเมินผลและ ติดตามประเมิน ความก้าวหน้า ของผู้เรียน	ผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนด แนวทางในการวัด ประเมินผลของ สถานศึกษา ให้สอดคล้องกับ ตัวชี้วัด หน่วยการเรียนรู้ มาตรฐาน การศึกษาสาระการเรียนรู้ ส่งเสริม ให้ครูนำผลการประเมินผลของ สถานศึกษาไปใช้ปรับปรุงผู้เรียน ร่วมมือกับครูผู้สอนนำผลการ ประเมินของผู้เรียนมาหาแนวทาง ในการพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้ครู ใช้เครื่องมือในการวัดและ ประเมินผลที่หลากหลายกับผู้เรียน	1. ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการวัด ประเมินผลของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับ ตัวชี้วัด หน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ 2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินผล ของสถานศึกษาไปใช้ปรับปรุงผู้เรียน 3. ผู้บริหารร่วมมือกับครูผู้สอนนำผลการประเมิน ของผู้เรียนมาหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน 4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือในการวัด และประเมินผลที่หลากหลายกับผู้เรียน
5. ด้านการ เสริมสร้าง บรรยากาศทาง วิชาการ	ผู้บริหารสถานศึกษาในการกระตุ้น และพัฒนากิจกรรมบรรยากาศทาง วิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ของนักเรียน การจัดให้มีกิจกรรม ทางวิชาการและกิจกรรมการเรียนรู้	1. ผู้บริหารกระตุ้นและพัฒนากิจกรรมส่งเสริม บรรยากาศทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการ เรียนรู้ของนักเรียน 2. ผู้บริหารจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการและ กิจกรรมการเรียนรู้ให้กับบุคลากร

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
	ให้กับบุคลากร การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและน่าสนใจเพื่อเสริมสภาพการเรียนรู้ให้กับบุคลากร การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้มีจำนวนเพียงพอเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน	3. ผู้บริหารจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและน่าสนใจเพื่อเสริมสภาพการเรียนรู้ให้กับบุคลากร 4. ผู้บริหารจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้มีจำนวนเพียงพอเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ 5. ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาดังนี้

2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) นิยามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาว่าเป็นกระบวนการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานที่ต้องการ โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย และลงมือปฏิบัติงานร่วมกันในทุกขั้นตอน กระบวนการนี้กำหนดให้มีการบันทึกและติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาสำหรับนำมาใช้ปรับปรุงแผนงานอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ยึดคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ราชกิจจานุเบกษา (2561) นิยามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยอาศัยกลไกการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น กระบวนการดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสร้างความสะท้อนเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ตลอดจนสามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์มหาชน) (2560) นิยามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการประเมินผลและติดตามตรวจสอบ

คุณภาพรวมถึงมาตรฐานการศึกษาจากภายในสถานศึกษา โดยการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแล

สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา (2564) ที่ระบุว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจหลักอย่างเป็นระบบ ผ่านกลไกการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพ กระบวนการนี้มุ่งสร้างความมั่นใจในคุณภาพและมาตรฐานของดัชนีชี้วัด ทั้งในส่วนของระบบ กระบวนการผลิต ผลผลิต และผลลัพธ์ที่เกิดจากการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

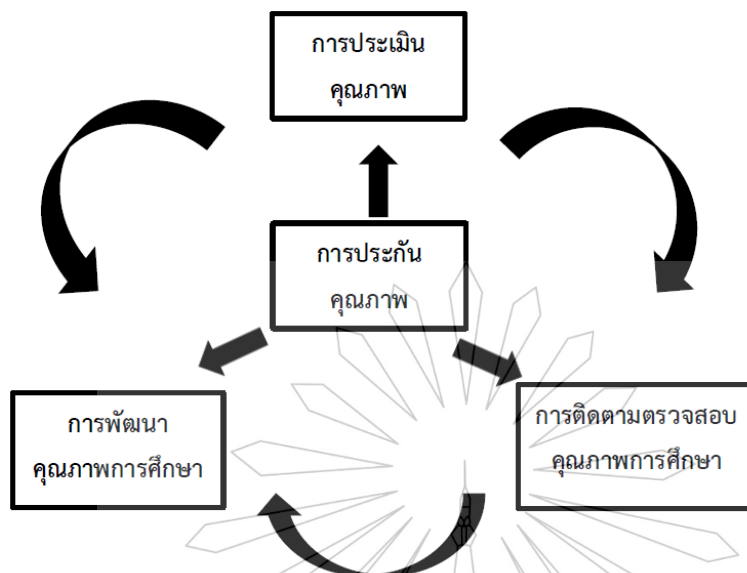
ชุดาภร มุลมณี (2565) นิยามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการหรือกลไกการบริหารจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผ่านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาจากภายใน ครอบคลุมภารกิจด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป เพื่อขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

วุฒิชัย เชื่อมประไพ (2566) ที่ระบุว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาคือ กระบวนการดำเนินงานตามภารกิจหลักของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการนี้มุ่งยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด เพื่อสร้างความมั่นใจและความสะท้อนเชื่อมั่นให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมโดยรวม

จากการศึกษาความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการตามภารกิจกรรมเกี่ยวกับการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อเน้นให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 สามารถจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการโดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม โดยรวมว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้

2.2.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่ต้องดำเนินงานตามภารกิจอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา กระบวนการนี้สร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าการจัดการศึกษาจะมีประสิทธิภาพและบรรลุคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนด รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแสดงดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ที่มา: สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561)

2.2.3 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ระบุว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งจะส่งผลให้สถานศึกษามีกลไกการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจน และขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ กระบวนการนี้กำหนดให้สถานศึกษาประเมินตนเองตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การดำเนินงานดังกล่าวช่วยเตรียมความพร้อมสถานศึกษาในการรับการประเมินคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระบบการประกันคุณภาพภายในยังสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสถานประกอบการว่าสถานศึกษาสามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาให้มีคุณภาพ ค่านิยม ทักษะ และคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานหลักสูตรและสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคม การบริหารจัดการคุณภาพทั้งองค์กรนี้

อาศัยหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากร โดยครูและผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงผลประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สามารถตรวจสอบได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวง พ.ศ. 2553 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท โดยกฎหมายกำหนดให้มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภารกิจหลักที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งข้อกำหนดนี้เป็นผลมาจากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ผ่านมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเอาไว้ว่า เป็นการพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยอาศัยการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนการพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครูปฏิบัติการและบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษาโดยในการดำเนินการจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้องเช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานกำกับเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุงช่วยกันคิด ช่วยกันทำเพื่อผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2560) ระบุความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาไว้ 3 ประการ ดังนี้

1) การที่สถานศึกษาได้ร่วมกันพัฒนา เป็นกระบวนการร่วมมือกันพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดโดยมีเป้าหมายหลักในการยกระดับคุณภาพของผู้เรียน

2) การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กระบวนการประกันคุณภาพภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานปกติของบุคลากรทุกคน ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน

3) การมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกระดับ ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา โดยต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้เรียน ชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัดเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตาม และประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

จากการศึกษาความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพและกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 เพื่อผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียนเป็นหลัก กระบวนการดำเนินงานกำหนดให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน ทั้งนี้ ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นบทบาทหน้าที่โดยตรงของบุคลากรทุกคนในองค์กร ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาที่ต้องร่วมมือกันวางแผนปฏิบัติงาน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2.2.4 การเปลี่ยนแปลงในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561) ระบุว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในอดีตเกิดความคลาดเคลื่อนเชิงระบบทั้งในส่วนของการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานประกันคุณภาพ และระบบประเมินคุณภาพภายใน ปัญหาสำคัญประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่มีจำนวนมากเกินความจำเป็นและไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานปกติ ปัญหาการประเมินและการรายงานผลที่แยกส่วนจากภาระงานประจำซึ่งเป็นการเพิ่มภาระแก่บุคลากร ตลอดจนความไม่เชื่อมโยงกันระหว่างระบบการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกส่งผลให้เกิดความซ้ำซ้อนและไม่สะท้อนประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเท่าที่ควร ข้อยกจำกัดเชิงโครงสร้างดังกล่าวส่งผลให้มีการยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 และทดแทนด้วยการประกาศใช้กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 การเปลี่ยนแปลงเชิงกฎหมายนี้ส่งผลให้หลักเกณฑ์และแนวดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาปรับเปลี่ยนไปในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1) ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา มีการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาเพื่อใช้เป็นเป้าหมายและแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับภาระงานปกติของสถานศึกษา มาตรฐานที่ปรับปรุงใหม่ครอบคลุม 3 ด้านหลัก ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อลดความซ้ำซ้อนและลดภาระงานส่วนเกินในการปฏิบัติของบุคลากร

2) การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาแต่ละแห่ง การบริหารจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยกระบวนการดำเนินงานในทุกขั้นตอน

เน้นความยืดหยุ่นเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของสถานศึกษาเป็นสำคัญ นับตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การวางแผนและดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการประเมินคุณภาพภายในเพื่อนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3) การดำเนินงานประเมินคุณภาพการศึกษา

3.1) การปรับเปลี่ยนแนวคิดการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ครอบคลุมทั้งระบบการประเมินภายในและการประเมินภายนอก โดยระบบการประเมินภายในสถานศึกษาได้นำแนวคิดการประเมินแบบองค์รวม (Holistic Assessment) มาใช้เป็นกระบวนการแนวใหม่เพื่อสะท้อนคุณภาพตามสภาพจริง สอดคล้องกับภาระงานปกติและแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยไม่สร้างภาระส่วนเกินแก่สถานศึกษา ในขณะที่ระบบการประเมินภายนอกมุ่งเน้นแนวคิดการประเมินเพื่อการพัฒนา ทั้งนี้ กระบวนการประเมินทั้งสองระบบต้องอาศัยร่องรอยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Assessment) ควบคู่กับการตัดสินผลโดยใช้ความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) และการทบทวนผลประเมินโดยบุคคลในระดับเดียวกัน (Peer Review) เพื่อให้ผลการประเมินมีความตรงและสามารถนำไปใช้ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพต่อไป

3.2) ปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา มีการ ปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์ในการประเมินภายในและการประเมินภายนอก ประเด็นสำคัญคือ เน้นให้ ความสำคัญของคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานของสถานศึกษาเพื่อเป็นการตรวจสอบและยืนยันผลการประเมินภายในและการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาอย่างตรงประเด็น เพื่อจัดการระงับข้อขัดแย้งและเพิ่มโอกาสในการใช้ประโยชน์จากการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

3.3) ปรับปรุงมาตรฐานผู้ประเมิน จัดให้มีการพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายใน สถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก การพัฒนาทักษะความสามารถและทัศนคติที่เหมาะสมต่อการประเมินเพื่อพัฒนา กำหนดให้ผู้ประเมินภายในต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และความเชี่ยวชาญในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการตัดสินผลการประเมินตามแนวคิดดังกล่าว เพื่อยกระดับมาตรฐานและความน่าเชื่อถือของผู้ประเมิน ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างแท้จริง

2.2.5 องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ผู้วิจัยจะใช้กรอบขององค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสำนักทดสอบทางการศึกษา (2561) ซึ่งกำหนดกรอบของแนวทางการพัฒนาระบบ

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ

1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกาศใช้มาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานที่สอดคล้องกับบริบทเฉพาะและสามารถปฏิบัติได้จริงครอบคลุมการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยมุ่งสร้างความรู้และความเข้าใจร่วมกันระหว่างครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาชาติ หลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้น บริบท ความต้องการจำเป็น ทิศทางการจัดการศึกษา ตลอดจนอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ข้อมูลเหล่านี้จะนำมาสังเคราะห์ร่วมกับฐานข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงานในปีการศึกษาที่ผ่านมาเพื่อพิจารณากำหนดเป้าหมายความสำเร็จทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในปัจจุบันอย่างเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับบริบทเฉพาะได้ จากนั้นจึงประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นทางการเมื่อผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเรียบร้อยแล้ว

2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา คือ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด โดยเนื้อหาของแผนต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาต้องจัดทำแผน 2 ประเภท ดังนี้

2.1) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นแผนระยะกลาง 3-5 ปี โดยสถานศึกษาสามารถนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โอกาส และอุปสรรคของปัจจัยภายนอกสถานศึกษาประเมินสถานภาพของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับพร้อมประมาณการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ด้วยการวิเคราะห์ทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา วิเคราะห์ประมาณ การงบประมาณรายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญของโครงการ พร้อมกับจัดทำรายละเอียดของ โครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของสถานศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหาร และมีบทบาทสำคัญในการควบคุมและบริหารกระบวนการจัดประสบการณ์และการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด พร้อมทั้งแก้ไข

ปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อนอย่างตรงประเด็น โดยสถานศึกษาจะต้องนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำไปประกาศใช้และปฏิบัติจริง

3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คือ การขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด โดยใช้ระบบและกลไกการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทเฉพาะเพื่อไม่ให้เกิดภาระงานส่วนเกินแก่ครูและบุคลากร กระบวนการนี้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นขั้นตอน ควบคู่กับการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของ โครงการและกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาและบรรลุค่าเป้าหมายที่วางไว้ การบริหารจัดการในขั้นตอนนี้สามารถประยุกต์ใช้แนวคิด ทฤษฎี หรือรูปแบบการบริหารที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น การบริหารเชิงระบบ (System Approach) วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) การบริหารแบบมุ่งสัมฤทธิ์ (Total Quality Management) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) หรือห่วงโซ่คุณภาพ (Chain of Quality) ตลอดจนรูปแบบการบริหารจัดการที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นเอง นอกจากนี้ สถานศึกษาต้องจัดระบบงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการดำเนินงานอย่างรอบด้าน ได้แก่ ระบบพัฒนาวิชาการ ระบบพัฒนาครูและบุคลากร ระบบการจัดการสภาพแวดล้อม ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ระบบการนิเทศภายใน และระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยมีเป้าหมายสูงสุดในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนภายในสถานศึกษา

4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ กลไกและระบบการกำกับ ควบคุม และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการโดยบุคลากรภายในและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กระบวนการนี้มุ่งเน้นการประเมินเชิงคุณภาพเพื่อสะท้อนจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา จากการดำเนินงานตามสภาพจริง ควบคู่กับการประเมินเชิงปริมาณอย่างสมดุล โดยสถานศึกษาต้องมอบหมายผู้รับผิดชอบและกำหนดบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ให้ชัดเจน ร่วมกับการวิเคราะห์มาตรฐานและเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อวางแผนวิธีการจัดเก็บ ข้อมูลด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม ทั้งนี้ กำหนดให้ดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ครูและผู้รับผิดชอบรายงานผล ประเมิน และนำข้อมูลสารสนเทศเหล่านั้นไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ในขั้นตอนต่อไป

5) ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา คือ กระบวนการกำกับและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ขอบข่ายการติดตามผลครอบคลุมกระบวนการบริหารจัดการศึกษาในทุกมิติ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร กระบวนการบริหารจัดการ ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งการตรวจสอบผลการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆ ตามแผนปฏิบัติการประจำปีว่าบรรลุผลสำเร็จตามค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร ซึ่งสถานศึกษาสามารถเลือกติดตามผลได้ทั้งในระหว่างการทำงานหรือเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน ทั้งนี้ สถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน สร้างเครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยกำหนดกรอบการวิเคราะห์และติดตามผลอย่างเป็นระบบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง คือ กระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ที่มุ่งสะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาตามสภาพจริง โดยสถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายในมารวบรวมร่วมกับข้อมูลทั่วไปและสารสนเทศในแต่ละมาตรฐาน เพื่อจัดทำรายงานตามรูปแบบที่กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับบริบทของตนเอง การนำเสนอข้อมูลต้องใช้ภาษาที่กระชับ ชัดเจน และเข้าใจง่าย โดยสามารถเลือกนำเสนอเป็นความเรียง บทบรรยายประกอบแผนภูมิ รูปภาพ หรือกราฟิกต่างๆ ที่แสดงผลการดำเนินงานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างครบถ้วน ซึ่งโครงสร้างหลักของรายงานผลการประเมินตนเองแบ่งออกเป็น 2 ส่วนสำคัญ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

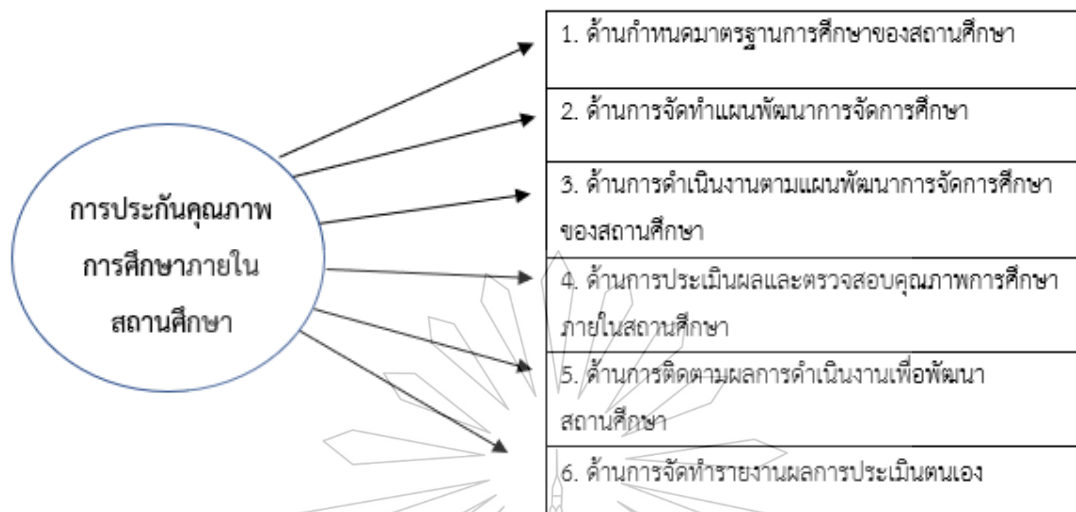
6.1) ระดับคุณภาพความสำเร็จในแต่ละมาตรฐานการศึกษา

6.2) ร่องรอยหลักฐานหรือเอกสารอ้างอิงผลการประเมินตามประเด็นพิจารณาของแต่ละมาตรฐาน

6.3) แนวทางและกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างต่อเนื่อง

สถานศึกษาอาจแนบภาคผนวกที่นำเสนอหลักฐานเชิงประจักษ์ ข้อมูลสำคัญ หรือเอกสารอ้างอิงต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม พร้อมทั้งนำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ จากนั้นจึงจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลเป็นประจำทุกปี ควบคู่กับการเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความสะท้อนเชื่อมั่นและเตรียมความพร้อมรองรับกระบวนการพัฒนาและประเมินคุณภาพการศึกษาในขั้นต่อไป

จากองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของสำนักทดสอบทางการศึกษา (2561) ผู้วิจัยกำหนดเป็นโมเดล ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2.6 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การศึกษาเพื่อกำหนดองค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ โดยจำแนกองค์ประกอบและนิยามความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา คือ สถานศึกษาดำเนินการกำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานที่ครอบคลุมทุกระดับการศึกษา โดยต้องเป็นเป้าหมายที่ปฏิบัติได้จริงและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา กระบวนการกำหนดมาตรฐานต้องอาศัยการวิเคราะห์สารสนเทศจากผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา รวมถึงพิจารณาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์เฉพาะของสถานศึกษา พร้อมสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง ก่อนนำเสนอขอความเห็นชอบเพื่อประกาศใช้อย่างเป็นทางการ

2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา คือ สถานศึกษาต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะกลาง (3-5 ปี) ที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติในแต่ละปีการศึกษา

3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบท เพื่อขับเคลื่อนการทำงานให้บรรลุตาม

มาตรฐานการศึกษาโดยไม่เป็นภาระแก่บุคลากรเกินความจำเป็น ทั้งนี้ต้องมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระยะ พร้อมพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และมุ่งเน้นการสร้าง วัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นภายในองค์กร

4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ สถานศึกษาจัดให้มีระบบ และกลไกการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ประกาศใช้อย่าง ต่อเนื่อง โดยกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการกิจการบริหารจัดการ การประเมินต้องให้ความสำคัญทั้ง เชิงคุณภาพที่สะท้อนจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา ควบคู่ไปกับการประเมินเชิงปริมาณ พร้อมทั้งแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ดำเนินการประเมินอย่าง น้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และรายงานผลเพื่อนำไปสู่การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR)

5) ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน คือ สถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบและปฏิบัติ ปฏิบัติงานเพื่อติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นระบบ โดย ครอบคลุมกระบวนการบริหารจัดการ หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล การพัฒนา บุคลากร ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ผลการติดตามเชิงประจักษ์จะถูกนำไป วิเคราะห์และสร้างระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกรอบระยะเวลาอย่าง น้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง คือ สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเองเพื่อสะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการตามรูปแบบที่ สถานศึกษากำหนด ซึ่งประกอบด้วยผลการประเมินรายมาตรฐาน ร่องรอยหลักฐานอ้างอิง และ กระบวนการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยรายงานดังกล่าวต้องผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชนเป็น ประจำทุกปีเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินในระดับต่อไป

จากการนิยามความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยจะสังเคราะห์เป็นนิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้ของการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.3 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และประเด็นคำถามของการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
1. ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 กำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการ ดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ครอบคลุมทุกระดับการศึกษา กำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการ ดำเนินงานที่เป็นไปได้ในการปฏิบัติ จริง กำหนดมาตรฐานและ เป้าหมายโดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาและ ผู้เกี่ยวข้อง กำหนดทิศทางการจัด การศึกษาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ ของสถานศึกษา นำมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาเสนอ ผ่านความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษา และ กำหนดเป้าหมายความสำเร็จในเชิง คุณภาพและเชิงปริมาณโดยใช้ ข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงาน ของปีการศึกษาที่ผ่านมาใช้	1. กำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการ ดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกระดับ การศึกษาตามบริบทที่เหมาะสมและ เป็นไปได้จริง 2. สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐาน และเป้าหมายแก่ครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง 3. กำหนดทิศทาง อัตลักษณ์ และ เอกลักษณ์ของสถานศึกษาให้ชัดเจน 4. เสนอมาตรฐานการศึกษาผ่านความ เห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานเพื่อประกาศใช้ 5. กำหนดเป้าหมายความสำเร็จเชิง คุณภาพและเชิงปริมาณโดยใช้ข้อมูล สารสนเทศจากผลการดำเนินงานในปี การศึกษาที่ผ่านมาเป็นฐานการพิจารณา 6. สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย ความสำเร็จในเชิงคุณภาพและเชิง ปริมาณโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผลการ ดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาใช้
2. ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษา	สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดย วิเคราะห์จากสภาพปัญหาและความ	1. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา 2. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
	ต้องการจำเป็นที่ เกิดขึ้นจริง แผนพัฒนาดังกล่าวแบ่งเป็นแผนระยะกลาง (3-5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อไป	3. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ 4. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแผนระยะกลาง 3-5 ปี 5. สถานศึกษาสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต้องมีการสร้างระบบและกลไกการบริหารที่เหมาะสมกับบริบท เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภาระน้อยที่สุดต่อครูและบุคลากร ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยกำหนดให้มีการกำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของโครงการและกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1. สถานศึกษาพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีระบบเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด 2. สถานศึกษามีระบบ กลไกการบริหารและจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา 3. สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้อง 4. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการ 5. สถานศึกษากำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ กิจกรรม ต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด 6. สถานศึกษาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ 7. สถานศึกษามีวัฒนธรรมคุณภาพที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานที่กำหนด โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีเป้าหมายชัดเจน ซึ่งถือเป็นบทบาทหน้าที่โดยตรงของบุคลากรทุกคนในองค์กร รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา	1. สถานศึกษาประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีระบบและกลไก 2. สถานศึกษาควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อเนื่อง 3. สถานศึกษาการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ สถานศึกษา 4. สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อน จุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณ 5. สถานศึกษามอบหมายผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6. สถานศึกษากำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา	สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นระบบ เพื่อนำข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยมุ่งเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดทั้งในระหว่างและเมื่อสิ้นสุดการ	1. สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและประเมินผลตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดของสถานศึกษา

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ประเด็นคำถาม
	ดำเนินงาน พร้อมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบ ปฏิทินปฏิบัติงาน และสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ สำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3. สถานศึกษาติดตามผลระหว่าง การดำเนินงานและเมื่อเสร็จสิ้น การดำเนินงาน 4. สถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล 5. สถานศึกษากำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ติดตามผล วิเคราะห์และกำหนดกรอบ การประกันคุณภาพการศึกษา 6. สถานศึกษาสร้างเครื่องมือติดตามผล จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ
6. ด้านการจัดทำ รายงานผลการ ประเมินตนเอง	สถานศึกษา จัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง(SAR) จัดทำรายงาน ผลการประเมินตนเองสะท้อน คุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จ ของการบริหารจัดการศึกษา นำผล การประเมินคุณภาพภายในมา จัดทำรายงานผลการประเมิน ตนเองตามบริบทของสถานศึกษา	1.สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง(SAR) 2. สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเองสะท้อนคุณภาพของ ผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการ การศึกษา 3. สถานศึกษานำผลการประเมิน คุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเองตามบริบทของ สถานศึกษา

2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.3.1 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.3.1.1 ประวัติความเป็นมา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2568)

พ.ศ. 2547 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 (สพท.เลย.1) จัดตั้งขึ้นตาม พรบ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ลว.7 กรกฎาคม 2546 ตั้งอยู่ที่ ถนน พัฒนมงคล ต.กุดป่อง อ.เมืองเลย จ.เลย โดยมี ดร.เทวรัฐ โตไทยะ ดำรงตำแหน่ง ผอ.สพท.เลย.1 คนแรก

พ.ศ. 2551 ปรับปรุงแก้ไขกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2551 โดยแบ่งพื้นที่เป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 (สพท.เลย.1) ประกอบด้วย อ.เมืองเลย อ.นาด้วง อ.เชียงคาน อ.ปากชม และ อ.ท่าลี่ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 3 (สพท.เลย.3) ประกอบด้วย อ.ด่านซ้าย อ.ภูเรือ และ อ.นาแห้ว

พ.ศ. 2557 ย้ายมาปฏิบัติงานที่สำนักงานแห่งใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ถนนเลย – เชียงคาน ต.เมือง อ.เมืองเลย จ.เลย 42000 อย่างเป็นทางการ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2557 จนถึงปัจจุบัน

2.3.1.2 สภาพทางภูมิศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 520 กม. มีเนื้อที่ประมาณ 11,424 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 7,140,382 ไร่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2567)

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ท่าลี่ ภูเรือ ด่านซ้าย ลาว

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอสว่างค์ม จังหวัดหนองคาย

ทิศใต้ อำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู ติดต่อกับ อำเภอวังสะพุง

2.3.1.3 สภาพพื้นที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นส่วนราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ จังหวัดเลย 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองเลย อำเภอนาด้วง อำเภอเชียงคาน อำเภอปากชม และอำเภอท่าลี่

2.3.1.4 สภาพทางเศรษฐกิจ โครงสร้างเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นภาคเกษตร ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 80 โดยพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ได้แก่ ข้าว นาปี ข้าวโพด อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง และยางพารา รองลงมาได้แก่ การรับจ้าง การค้าขาย การอุตสาหกรรม การทำเหมืองแร่ และใช้เวลาวางร่อยสลากรีนแบ่งรัฐบาล

2.3.1.5 สภาพทางวัฒนธรรม จังหวัดเลยเป็นชนกลุ่มใหญ่ที่สุดที่เรียกตัวเองว่า “ไทเลย” ร่วมกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น เช่น ชาวจีน ชาวเขา ไทดำ และไทพวน เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญคือ “ภาษาเลย” ซึ่งมีสำเนียงพูดคล้ายชาวหลวงพระบางแห่งอาณาจักรล้านช้างในอดีต ผสมผสานกับเสียงสูงคล้ายสำเนียงปักข์ได้ ทำให้มีน้ำเสียงไพเราะนุ่มนวลเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น โครงสร้างสังคมจังหวัดเลยมีความมั่นคงตามแบบแผนประเพณีดั้งเดิม ชาวเมืองมีนิสัยรักความสงบ สุภาพ อารมณ์เย็น และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประเพณีที่สะท้อนวัฒนธรรมและสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัด ได้แก่ งานนมัสการพระธาตุศรีสองรัก งานดอกฝ้ายบาน งานบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน และงานประเพณีออกพรรษาอำเภอยางตลาด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1, 2567)

2.3.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ขององค์ไว้ดังนี้

2.3.2.1 วิสัยทัศน์ (Vision) สร้างโรงเรียนคุณภาพด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

2.3.2.2 พันธกิจ (Mission)

- 1) น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติอย่างยั่งยืนบนวิถีความเป็นไทยและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ความปลอดภัยสำหรับผู้เรียนทุกคน
- 3) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนให้เต็ม ศักยภาพด้วยหลักสูตรเน้นสมรรถนะเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- 4) เสริมสร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- 5) พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพและเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ
- 6) บริหารจัดการด้วยระบบคุณธรรมและมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยใช้ Digital Technology on Big Data บูรณาการกับทุกภาคส่วน เพื่อมุ่งพัฒนาสู่ Thailand 4.0 ค่านิยมองค์กร (Core Values) ซื่อสัตย์สุจริต จิตสาธารณะ สามัคคี มีวินัย ใฝ่บริการ จิตสาธารณะ ความสามัคคี วินัย จิตบริการ)

2.3.2.3 เป้าประสงค์ (Goal)

1) ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย

2) ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาค มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3) เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือ ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4) ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคาม 9 รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่างๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น PM2.5 การค้ามนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมใจเบอร์ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติแรงถี่ชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีความสุข ภาวะที่ดี

5) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรม

6) สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

2.3.3 กลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 (2567) ได้กำหนดกลยุทธ์ขององค์กรไว้ดังนี้

1) กลยุทธ์ส่งเสริมความปลอดภัยทางการศึกษา

1.1) ผู้เรียน ครู และบุคลากรได้รับการคุ้มครองและดูแลให้ปลอดภัยจากโรคภัย ภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบ

1.2) สถานศึกษาได้รับการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย เพื่อสนับสนุนประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้

1.3) สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อสร้างเครือข่ายความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

2) กลยุทธ์สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

2.1) ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้สมวัย
2.2) ดูแลให้ประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับได้รับโอกาสจนจบการศึกษา

2.3) สนับสนุนโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพแก่เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส

2.4) พัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษให้เต็มศักยภาพ

2.5) ช่วยเหลือเด็กกลุ่มเสี่ยง เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาภาคบังคับ

3) กลยุทธ์ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เป้าประสงค์ คือ

3.1) ปลุกฝังคุณลักษณะความเป็นไทย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ และภาคภูมิใจในความเป็นไทย

3.2) พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับศักยภาพรายบุคคล เพื่อสร้างสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3.3) พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความเชี่ยวชาญทันต่อเทคโนโลยี ยึดมั่นในจรรยาบรรณ และมีจิตวิญญาณความเป็นครู

3.4) จัดการศึกษาเพื่อความยั่งยืน มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

3.5) ยกระดับระบบวัดและประเมินผล ใช้ระบบการประเมินเพื่อพัฒนา (Assessment for Learning) ที่มีความหลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบรายบุคคล (Personalized Learning)

3.6) เพิ่มความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาสังกัด สพป. เขต 1 สามารถปรับการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4) กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา มีเป้าหมายสำคัญเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังนี้

4.1) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาการบริหารจัดการด้วยระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4.2) มาตรฐานการบริหารจัดการ ยกระดับระบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีมาตรฐาน สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน

4.3) หลักธรรมาภิบาลและการกระจายอำนาจ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยเน้นการกระจายอำนาจและการใช้กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเป็นฐาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถานศึกษาอย่างยั่งยืน

2.4.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต

1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 (2567) ได้กำหนดปัจจัยแห่งความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ในการพัฒนานี้จะเกิดความสำเร็จได้ต้องอาศัยกระบวนการด้วยคำว่า LOEI ดังนี้

- 1) Love คือ ความรัก สามัคคีของคนในองค์กร
- 2) Open mind คือ การเปิดใจรับฟังเรื่องราวต่างๆ โดยใช้เหตุและผล
- 3) E.Q. คือ บุคลากรมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

- 4) I.Q. คือ บุคลากรมีองค์ความรู้ที่ใช้สำหรับ

2.4.5 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเลย เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 (2567) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ดังนี้

- 1) กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

1.1) สนับสนุน พัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภัยรูปแบบต่างๆ ที่มี ผลกระทบต่อความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตเพื่อสามารถดำเนินชีวิตในวิถี ใหม่และชีวิตวิถีถัดไปได้อย่างถูกต้อง

1.2) พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา ให้ได้รับความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบและพร้อมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงโดยใช้ Big Data และแอปพลิเคชัน

1.3) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมและประสานการสนับสนุนบุคลากรด้านจิตวิทยาและบุคลากรด้านความปลอดภัย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.4) ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษา ให้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นต้นเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยของผู้เรียนให้มีความสามารถในการป้องกันและปรับตัว

1.5) ส่งเสริมให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและจัดทำแผนบริหาร จัดการด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา รวมถึงแผนรองรับภัยพิบัติฉุกเฉินและจัดระดับความปลอดภัยในภาพรวมให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

1.6) ผลักดันให้สถานศึกษาอกระเบียบ ข้อบังคับหรือมาตรการระดับสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนความปลอดภัยให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

2) กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

2.1) การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน

(1) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรายบุคคลเป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษา รวมทั้งบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดูแลและป้องกันไม่ให้ผู้เรียนออกจากระบบการศึกษา

(2) ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของสังคมอย่างต่อเนื่องประสานงานกับ หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและระดมทรัพยากรเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

(3) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีดิจิทัลหรือนวัตกรรม ในการสร้างโอกาสทาง การศึกษา ให้ผู้เรียนทุกคนทุกพื้นที่เข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

(4) พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยบุคคล ครอบครัว (Home School) องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพและสถานประกอบการใน ศูนย์การเรียนรู้ ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ร.ศ. 2542

(5) พัฒนาระบบแพลตฟอร์มในการส่งต่อ ติดตามและค้นหานักเรียนเพื่อช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาหรือได้รับการศึกษาด้วย รูปแบบที่เหมาะสม

(6) กำหนดแนวทางและกระบวนการในการส่งต่อนักเรียนให้ได้รับการศึกษาในระดับที่ สูงขึ้น หรือมีทักษะอาชีพในการดำรงชีวิต

2.2) ดูแล ส่งเสริมการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน

(1) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

(2) สร้างการศึกษาทางเลือกและการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong learning) ที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษและกลุ่มเปราะบางในการเข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้ และมีพื้นฐานการประกอบอาชีพหรือทักษะอาชีพอย่างเท่าเทียม

(3) ส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมีทักษะชีวิต ทักษะวิชาการและทักษะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นสามารถพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

(4) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้มีคุณภาพและเกิดการบูรณาการอย่างยั่งยืน

2.3) เพิ่มโอกาสการเข้าถึงสถานศึกษาที่มีคุณภาพทุกพื้นที่

(1) จัดสรรเงินอุดหนุนและทรัพยากรที่จำเป็นรวมถึงประสานการสนับสนุน ทรัพยากร แก่สถานศึกษาในพื้นที่ลักษณะพิเศษ พื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่เกาะเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

(2) พัฒนาโรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) ให้สามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับประชากรวัยเรียนและผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

(3) พัฒนาสถานศึกษาระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

3) กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

3.1) คุณภาพผู้เรียน

(1) จัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีพัฒนาการสมวัย

(2) ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และ ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วนเป็นคนดี มีวินัย มีความรัก ในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวสู่การปฏิบัติ

(3) พัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล โดยมี เครื่องมือคัดกรอง/สำรวจแว้ววัดความสามารถ ความถนัด สถานศึกษาจัดการ เรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความแตกต่างทางพหุปัญญาของผู้เรียน โดยครู ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสอดคล้องตามบริบทและวัฒนธรรม คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความสนใจ ส่งผลต่อการ พัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

(4) จัดการศึกษาตามขีดความสามารถของผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความถนัด และศักยภาพของแต่ละบุคคล วางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ

(5) พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัลและภาษาต่างประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ มีทักษะอาชีพที่ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

(6) ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ไปไปสู่ Digital Life & Learning

(7) ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการชีวิตประจำวันและหารายได้ระหว่างเรียน

(8) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3.2) คุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(1) ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้ สร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น

(2) ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองทาง วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีจรรยาบรรณและจิตวิญญาณความเป็นครู

(3) พัฒนาศักยภาพครูในด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียน (Assessment For Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning)

3.3) หลักสูตรและอื่น ๆ

(1) พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ หลักสูตรสถานศึกษาบนฐานสมรรถนะที่หลากหลาย เช่น Career Education, Competency Building, Creative Education

(2) พัฒนาคู่มือการจัดการศึกษาปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

(3) พัฒนาระบบคลังข้อสอบมาตรฐานในการประเมินคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน เพื่อให้บริการแก่สถานศึกษาในรูปแบบออนไลน์

4) กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

4.1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

(1) สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยครอบคลุมการจัดการและรายงานข้อมูลในทุกระดับ ทั้ง

ระบบ ปพ. ออนไลน์ ระบบรายงานตาม พ.ร.บ.อำนาจความสะดวก และการบริหารจัดการทรัพยากร สถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน ครู บุคลากร อาคารสถานที่ และครุภัณฑ์ ทั้งนี้ การดำเนินงาน ดังกล่าวต้องสอดคล้องกับ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อความปลอดภัยและเป็นมาตรฐาน เดียวกันในการบริหารจัดการข้อมูล

(2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สนับสนุนอุปกรณ์ ICT ระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต และพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรอย่างคุ้มค่าและทั่วถึงทั้งเขตพื้นที่ การศึกษา

(3) บูรณาการระบบจัดการศึกษา สร้างและส่งเสริมการใช้ระบบ บริหารจัดการศึกษาพื้นฐานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อลดภาระงานครูและลดความซ้ำซ้อนในการ จัดเก็บข้อมูล

(4) สนับสนุนทรัพยากรเทคโนโลยี จัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ เหมาะสมและเพียงพอต่อการใช้งานทั้งในด้านการบริหารและการจัดการเรียนการสอน โดยประสาน ความร่วมมือระหว่างส่วนราชการและภาคีเครือข่ายในการสนับสนุนงบประมาณ

4.2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน การบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ได้มาตรฐานระดับสูงตาม หลักเกณฑ์ PMQA และมาตรฐานการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพป.)

4.3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีการบริหารงบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท บริหารงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพสูงสุดโดยใช้แพลตฟอร์มทางการเงินและยึดตามระเบียบ กฎหมายของทางราชการ

4.4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีการบริหารงานบุคคลที่มี ประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

(1) จัดสรรคนให้เต็มกรอบอัตรากำลังเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน

(2) เสริมสร้างขวัญกำลังใจในความก้าวหน้าทางวิชาชีพและการยกย่อง เชิดชู เกียรติบุคลากร

(3) พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี ความรู้ด้าน เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับ Digital Literacy และสมรรถนะครูในทุกด้าน

(4) พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี คุณธรรม จริยธรรมและการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

4.5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการ บริหาร จัดการและการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

- (1) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาทั้งในและนอกสังกัดเพื่อบูรณาการการใช้ ทรัพยากรของสถานศึกษาร่วมกัน โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุน
- (2) ส่งเสริมทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนทรัพยากร
- (3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การบริหารจัดการ การศึกษาจากภาคส่วนต่าง ๆ
- (4) บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในการจัดการศึกษา (Open Data/Data Catalog) ทั้งในและนอกสังกัด

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

ปิยพร บุญใบ (2563) วิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ และครูผู้สอน จำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน สถิติที่ใช้ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน ผลวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบข้อมูลจำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 นอกจากนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีภาวะผู้นำทางวิชาการ 4 ด้านที่รวมพยากรณ์ประสิทธิผลได้ร้อยละ 89.10 ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน (L7) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (L4) ด้านการวัดและประเมินผล (L6) และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (L1) สำหรับแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการ

นิเทศการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สุชาวดี กาญจนนา (2564) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2563 กลุ่มตัวอย่างคือครูจำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยตัวแปรด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ มีอำนาจพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คิดเป็นร้อยละ 79.60 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ที่ 0.216

สมเดช ไสสิน (2565) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา โดยสำรวจความคิดเห็นจากครูและผู้บริหาร จำนวน 168 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุทธิศักดิ์ โคกคาน และคณะ (2565) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กลุ่มตัวอย่างคือครูผู้สอน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งสองตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในได้ร้อยละ 24 (นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

ศักดา วันเพ็ญ (2565) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่าภาวะ

ผู้นำทางวิชาการและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วุฒิชัย เชื้อมประไพ (2566) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนและการให้คำแนะนำครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด นอกจากนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ชาฮานูเต็ง เจ๊ะมะ (2566) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุไหงโก-ลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูจำนวน 186 คน ด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ผลวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าเพศและประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยด้านขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลให้ความคิดเห็นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอแนะให้ผู้บริหารส่งเสริมการประเมินนักเรียนตามสภาพจริง การพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ การประเมินผลการสอนที่เน้นคุณภาพผู้เรียน และการสนับสนุนเทคโนโลยีเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

กิตติมนต์ อัมพุกานน และคณะ (2566) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 306 คน และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด โดยภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศ การศึกษาและการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพครู ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการที่สำคัญประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินงานนิเทศ การศึกษาเชิงโค้ชหรือพี่เลี้ยง รวมทั้งการส่งเสริมให้ครูจัดทำผลงานทางวิชาการและเข้ารับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ

ดวงแข สุขประเสริฐและปิยะนาถ บุญมีพิพิธ (2566) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 86 โรงเรียน ผ่านแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อการประกันคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำด้านหลักในการทำงาน ด้านการมองการณ์ไกล และด้านความยืดหยุ่น สามารถร่วมกันพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ร้อยละ 83.00

วิลาสินี จันทรชุม และคณะ (2567) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยผลวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการและคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่โดดเด่นคือการส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะชีวิตของผู้เรียนตามลำดับ ทั้งนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพผู้เรียนในระดับมาก โดยแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือการสร้างมาตรฐานวิชาการ การกำหนดเป้าหมายโรงเรียนชัดเจน การพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพของบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามเป้าหมายหลักสูตร

ปัญญา ศิริโชติ และคณะ (2568) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารและครูจำนวน 226 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากที่สุด โดยภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในได้ร้อยละ 87.79 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4.1 งานวิจัยต่างประเทศ

Joseph (2002) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน การสอนและการเรียนรู้ การส่งเสริมการสอนและการเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยใช้มิติการมองของคุณครู ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผลมีลักษณะพิเศษ 2 ประการ คือ การพูดคุยกับคุณครูเพื่อส่งเสริมการมีปฏิริยาย้อนกลับ และการส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

O'Donnell and White (2005) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยดำเนินการเก็บ

รวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้วยการให้ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาแต่ละ 4 คน ตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาของ Haslinger ในแบบสอบถามมี 50 พฤติกรรมสำหรับสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล พบว่า คุณครูรับรู้ว่าคุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้ของ สถานศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาใน สถานศึกษาที่มีฐานะทางสังคมดี ที่เชื่อว่าจะได้แสดงพฤติกรรมสัมพันธ์กับพันธกิจของสถานศึกษาจะเป็น สถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางบวกสูงกว่า

คาวาโซ (Cavazos, 2016) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีนักเรียนกลุ่มฮิสแปนิกเป็นส่วนใหญ่ (Hispanic Majority High Schools) โดยพบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา ได้แก่ การเป็นผู้นำที่เข้มแข็งในการส่งเสริมเป้าหมายการปฏิบัติงานทางวิชาการ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนการสอน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการกระจายอำนาจเพื่อให้ครูมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำของสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ ดำเนินการตามขั้นตอนที่เป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครอบคลุม ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จากโรงเรียนรวม 134 แห่ง ประกอบด้วยผู้บริหาร 128 คน และครูผู้สอน 1,192 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,320 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1973 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยจัดสรรสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และจำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนสอดคล้องกับประชากรจริง ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนและตำแหน่งหน้าที่

ที่	ขนาดโรงเรียน	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวมทั้งสิ้น	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวมทั้งสิ้น
1	ขนาดเล็ก	65	404	469	15	92	107
2	ขนาดกลาง	53	625	678	12	142	154
3	ขนาดใหญ่พิเศษ	10	163	173	2	37	39
	รวมทั้งสิ้น	128	1,192	1,320	29	271	300

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 (2568)

วิธีการดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1.2.1 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จากผลการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ (ในตารางที่ 3.1) ผู้วิจัยกำหนดลำดับของโรงเรียนในแต่ละขนาดของโรงเรียน สุ่มรายชื่อโรงเรียนจากแต่ละชั้นภูมิโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป จนได้รายชื่อโรงเรียนจากโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษซึ่งการได้ชื่อโรงเรียน(Cluster)ก็ถือเป็นขั้นตอนของการสุ่มผู้บริหารสถานศึกษาไปด้วย เนื่องจากผู้วิจัยต้องการได้ตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนที่สังกัดโรงเรียนเดียวกันกับผู้บริหารที่สุ่มได้ ทั้งนี้เนื่องจากมีผลต่อวัตถุประสงค์การวิจัยและสมมติฐานการวิจัยเกี่ยวกับ “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา” หากครูผู้สอนอยู่คนละโรงเรียนกับผู้บริหารสถานศึกษาอาจมีผลต่อการวิเคราะห์ข้อมูลและอิทธิพลระหว่างตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์

3.1.2.2 จากผลการสุ่มในขั้นตอนที่ 3.1.2.1 ผู้วิจัยจะได้รายชื่อโรงเรียนซึ่งแบ่งเป็นกลุ่ม (Cluster) โดยผู้วิจัยกำหนดลำดับรายชื่อของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน ทำการกำหนดสัดส่วนของตัวอย่างจากจำนวนประชากรของครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียนและกำหนดลำดับรายชื่อครูผู้สอนใช้การสุ่มอย่างง่ายสุ่มรายชื่อครูผู้สอนจนครบตามจำนวนตัวอย่าง (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วยประเด็นคำถามที่ครอบคลุมการดำเนินงาน 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการสอน ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินระดับการปฏิบัติงานตามความคิดเห็น ดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด

4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาและด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย

3.3.1 การสร้างแบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถามตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพหรือข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนี้ โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.3.1.1 กำหนดประเด็นสถานภาพของผู้ตอบที่ต้องการเก็บข้อมูล รวม 4 ด้าน ได้แก่ (1) เพศ (2) อายุ (3) ตำแหน่งหน้าที่ (4) ขนาดของโรงเรียน (5) ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

3.3.1.2 กำหนดรายการตรวจสอบ (Check list) สำหรับประเด็นสถานภาพของผู้ตอบแต่ละประเด็นที่กำหนดตามข้อ (3) เช่น ประเด็น “ตำแหน่งหน้าที่” กำหนดรายการตรวจสอบ เป็น 2 รายการ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน ส่วนสถานภาพในประเด็นอื่นก็ได้กำหนดรายการตรวจสอบตามความเหมาะสม

3.3.1.3 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถามให้เป็นแบบที่ง่ายและสะดวกต่อการตอบโดยประเด็นสถานภาพที่ถามแล้วตามด้วยรายการตรวจสอบของสถานภาพนั้น ๆ แล้วจึงจัดประเด็นถามเข้ารูปแบบและตรวจสอบความถูกต้อง

3.3.2 การสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เนื่องจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษา ตอนที่ 2 ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวแปรพยากรณ์ คือระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ตอนที่ 3 ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรเกณฑ์ คือ ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยจึงดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน ดังกล่าวนี้ ในกระบวนการเดียวกันโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.3.2.1 การสร้างแบบสอบถามฉบับร่างเป็นกระบวนการสร้างข้อคำถามตามประเด็นตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบตัวแปรแต่ละชุดที่กำหนดขึ้นตามกรอบเนื้อหาสาระของตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ ตามที่ปรากฏในนิยามศัพท์ของตัวแปรนั้น ๆ โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมและทำความเข้าใจเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับในกรอบตัวแปรทั้ง 2 ชุดที่จะสร้างแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล

2) กำหนดประเด็นคำถาม เป็นการกำหนดประเด็นที่จะตั้งคำถามตามกรอบสาระขององค์ประกอบรายด้านของตัวแปรทั้ง 2 ชุด ทั้งตัวแปรพยากรณ์ คือภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2) และตัวแปรเกณฑ์ คือ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 (สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3) ตามที่ระบุไว้ในนิยามศัพท์ของตัวแปรนั้น ๆ แล้วโดยตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนองค์ประกอบและเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมตัวบ่งชี้ของนิยามองค์ประกอบนั้น ๆ เพื่อการสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ตามลำดับ

3) สร้างข้อคำถาม เป็นการสร้างและปรับแต่งข้อคำถาม เพื่อการสื่อสารกับผู้ตอบให้ตรงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลในประเด็นนั้น ๆ (จากประเด็นคำถามที่กำหนดขึ้นตามข้อ 2) โดยแต่ละด้านและแต่ละข้อให้มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) มี 5 ระดับ (ตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดในข้อ 2) จนได้ข้อคำถามครบถ้วนตามกรอบเนื้อหาที่กำหนดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่ศึกษา แล้วทำการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและความสมบูรณ์ ถือเป็นแบบสอบถามฉบับร่างเพื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพในขั้นตอนต่อไป

4) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1) เสนอแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดหรือต้องการเก็บข้อมูลนั้น ๆ (ซึ่งได้กำหนดไว้

แล้วตามกรอบเนื้อหาในนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรแต่ละด้าน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับ +1 ในกรณีที่พิจารณาเห็นว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในกรอบนิยามศัพท์ของด้านนั้นๆ

ระดับ 0 ในกรณีที่พิจารณาแล้ว ไม่แน่ใจหรือไม่ยืนยันว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในกรอบนิยามศัพท์ของด้านนั้นๆหรือไม่

ระดับ -1 ในกรณีที่พิจารณาเห็นว่าไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในกรอบนิยามศัพท์ของด้านนั้นๆ โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- (1) ดร.กรรณิกา ไวโสภา
- (2) ดร.กัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์
- (3) ดร.พิมพ์ลภัส จันลาศรี
- (4) ดร.พรรณิกา ครองพลอย
- (5) นางศิวาลักษณ์ แก้วเขียว

4.2) วิเคราะห์ความเห็นพ้องของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าเฉลี่ยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เป็นรายข้อ ค่าที่ได้ เรียกว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์การวัด (Index of Item - Objective Congruence: IOC) ซึ่งเป็นค่าที่บ่งชี้ถึงความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามเป็นรายข้อ ผลการวิเคราะห์ พบว่า

4.2.1) แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญให้ปรับปรุงข้อความเล็กน้อยและมีความเห็นว่าเหมาะสม

4.2.2) แบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นแบบสอบถามมาตราวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการตรวจสอบความเห็นพ้องของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ข้อคำถามในแบบสอบถาม คือ “ผู้บริหารดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน” มีค่า IOC เท่ากับ 0 นอกนั้นทุกข้อคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 และผู้เชี่ยวชาญบางท่านได้เสนอให้ปรับปรุงข้อความในข้อคำถามบางข้อ

4.2.3) แบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นแบบสอบถามมาตราวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการตรวจสอบความเห็นพ้องของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และผู้เชี่ยวชาญบางท่านได้เสนอให้ปรับปรุงข้อความในข้อคำถามบางข้อ

4.3) ตรวจสอบความถูกต้องและเลือกข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหาตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหาในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาคัดขั้ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) เพื่อให้ข้อคำถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นการวิจัย โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าข้อคำถามเรื่อง “ผู้บริหารดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการเรียนของนักเรียน” มีค่า IOC เท่ากับ 0 ซึ่งบ่งชี้ว่าข้อคำถามไม่ตรงประเด็นหรือขาดความสอดคล้อง ผู้วิจัยจึงดำเนินการตัดข้อคำถามดังกล่าวออก ส่วนข้อคำถามอื่นทั้งหมดมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่าข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ นอกจากนี้ ในส่วนที่มีข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญให้ปรับปรุงภาษาหรือข้อความในบางข้อคำถาม ผู้วิจัยได้นำความเห็นดังกล่าวมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนที่จะดำเนินการนำเครื่องมือทั้งหมดไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ต่อไป เพื่อให้ได้เครื่องมือการวิจัยที่มีคุณภาพและสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างแม่นยำ

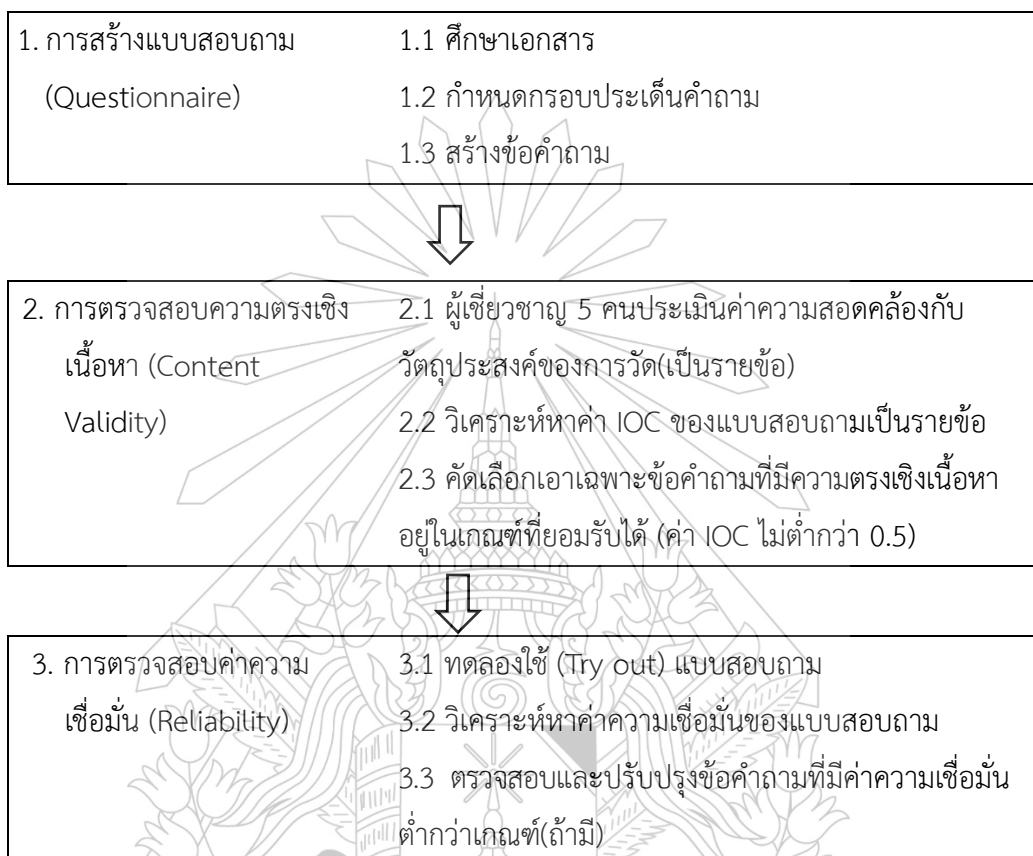
5) การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นกระบวนการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการยืนยันว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ สามารถวัดได้แม่นยำตามเกณฑ์วัดที่กำหนด ในทุกสถานการณ์ โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

5.1) ทดลองใช้แบบสอบถาม (Try out) โดยนำแบบสอบถามทั้ง ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ไปทดลองใช้กับบุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5.2) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยนำผลจากการทดลองใช้แบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนนาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าดังกล่าวนี้จะเป็นตัวบ่งบอกถึงความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน ผลการวิเคราะห์ในกระบวนการนี้ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งทั้งฉบับ ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 ค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้คือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่อยู่ระหว่าง 0.70-0.95 (J.C. Nunnally (1978) .J.L. Cronbach (1951) ผลการวิเคราะห์พบว่า แบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนนาค เท่ากับ .831 และแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนนาค เท่ากับ .889 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ได้

5.3) ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามเป็น google from เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

สรุปขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ดังแสดงในภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 แผนภูมิแสดงขั้นตอนสำคัญในกระบวนการสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดและหาวิธีแนวทางร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อขออนุมัติดำเนินการวิจัยในสถานศึกษาสังกัด รวมทั้งจัดทำหนังสือนำเสนอเพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างตามรายชื่อที่กำหนดไว้ในข้อ 10.1.2

3.4.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) ผ่านช่องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์หรือระบบสารสนเทศของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความรวดเร็วและประหยัดงบประมาณ โดยในการนำเสนอ ผู้วิจัยได้แนบหนังสือชี้แจงรายละเอียดการวิจัย ซึ่งระบุหลักการรักษาความลับและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเคร่งครัด โดยยืนยันว่าข้อมูลที่ได้รับจะนำไปสรุปผลในภาพรวมเพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลหรือรายละเอียดรายบุคคลต่อสาธารณะ

3.4.3 หลังจากได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลในแต่ละชุด หากพบกรณีแบบสอบถามที่ไม่ครบถ้วนหรือมีข้อมูลคลาดเคลื่อนจนไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ ผู้วิจัยจะดำเนินการสุ่มตัวอย่างสำรองทดแทนเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด ก่อนนำข้อมูลไปประมวลผลและวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

3.5.2 วิเคราะห์ระดับวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

4.51-5.00	หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
2.51- 3.50	หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.3 วิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

4.51-5.00 หมายถึง การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51- 3.50 หมายถึง การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (สำราญ มีแจ้ง, 2567) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีความหมาย ดังนี้

0.71 - 1.00 ตัวแปรที่ศึกษา มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง

0.41 - 0.70 ตัวแปรที่ศึกษา มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับปานกลาง

0.10 - 0.40 ตัวแปรที่ศึกษา มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับต่ำ

สำหรับทิศทางความสัมพันธ์พิจารณา ดังนี้ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นบวก แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือทิศทางเดียวกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นลบ แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางลบหรือทิศทางตรงกันข้าม ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็น 0 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน หรือใกล้เคียง 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันต่ำ

3.5.5 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Enter เนื่องจากเป็นวิธีที่เหมาะสมกับกรณีที่มีการวิจัยมีกรอบแนวคิดการวิจัยที่ชัดเจน ทั้งนี้

เนื่องจากผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สันเคราะห์จนได้ตัวแปรพยากรณ์ที่คาดว่าจะส่งผลต่อตัวแปรเกณฑ์ และผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ทดสอบว่าตัวแปรพยากรณ์นั้นส่งผลต่อตัวแปรเกณฑ์ตามกรอบแนวคิดที่ได้กำหนด วิธี Enter จะนำ ตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมดใส่เข้าไปในการวิเคราะห์เพื่อทำการตรวจสอบว่า ตัวแปรพยากรณ์มีอิทธิพล ต่อตัวแปรเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสันเคราะห์มาแล้วตามทฤษฎี (กรอบแนวคิดการวิจัย) วิธี Enter จะลดโอกาส เกิดอคติในการเลือกตัวแปรพยากรณ์และให้ผลลัพธ์ที่เชื่อถือตรงต่อกรอบแนวคิดการวิจัย (กัลยา วาณิชย บัญชา, 2564) โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณดังนี้

3.5.1.1 ตรวจสอบปัญหาตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กันเอง หรือเรียกว่า Multicollinearity ซึ่งหากตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กันเองจะทำให้ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของสัมประสิทธิ์การถดถอยเพิ่มขึ้น ค่าสัมประสิทธิ์การ ตัดสินใจหรือประสิทธิภาพของตัวแปรพยากรณ์ในการทำนายตัวแปรเกณฑ์นั้นอาจคลาดเคลื่อน การวิเคราะห์สมมติฐานไม่ถูกต้องและไม่สามารถนำสมการพยากรณ์นั้นไปใช้ได้เนื่องจากค่าความ คลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณสูง และการวิเคราะห์หาสถิติทดสอบ นัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรพยากรณ์ (สถิติ F) ในการทดสอบสัมประสิทธิ์ถดถอยไม่ถูกต้อง ดังนั้น ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ก่อนการการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการวิเคราะห์ถดถอยแบบ พหุคูณ ดังนี้

1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน ด้าน การบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการสอน ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของ นักเรียน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ เพื่อตรวจสอบปัญหา ผู้วิจัยใช้สถิติสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันมีค่าไม่เกิน 0.90 แสดงว่าตัวแปร อิสระไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไปจนทำให้การวิเคราะห์ การถดถอยจะเกิดปัญหา Multicollinearity (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2564)

2) วิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) เพื่อให้ เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในการนี้ผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์ในการ พิจารณาดังนี้ (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2564)

(2.1) การพิจารณาค่า Tolerance มีเกณฑ์ในการพิจารณาคือ

(2.1.1) ค่า Tolerance เข้าใกล้ 1.0 แปลความหมายได้ว่าตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอิสระกันอย่างสมบูรณ์

(2.1.2) ถ้าค่า Tolerance มากกว่า 0.20 แปลความหมายได้ว่า ตัวแปร

พยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีสหสัมพันธ์บ้างแต่ไม่ส่งผลต่อความเชื่อถือของสถิติ

(2.1.3) ถ้าค่า Tolerance น้อยกว่า 0.10 แปลความหมายได้ว่า ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เกิด Multicollinearity รุนแรง สมการที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอาจจะมีคลาดเคลื่อนสูง ต้องปรับปรุงโดยการนำตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา บางด้านออกจากการวิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลยเขต 1

(2.2) การพิจารณาค่า Variance Inflation Factor (VIF) เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

(2.2.1) ถ้าค่า VIF เข้าใกล้ 1.0 แปลความหมายได้ว่า ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านเป็นอิสระกันอย่างสมบูรณ์

(2.2.2) ถ้าค่า VIF น้อยกว่า 5.0 แปลความหมายได้ว่า ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านมีสหสัมพันธ์บ้างแต่ไม่ส่งผลต่อความเชื่อถือของสถิติ ซึ่งเป็นเรื่องปกติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ทั่วไป

(2.2.3) ถ้าค่า VIF มากกว่า 10.0 แปลความหมายได้ว่า ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้าน เกิด Multicollinearity รุนแรง สมการที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอาจจะมีคลาดเคลื่อนสูง ต้องปรับปรุงโดยการนำตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในบางด้านออกจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลยเขต 1

3.5.1.2 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธีแบบปกติ (Enter Method) เพื่อพิจารณาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลยเขต 1 มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการสอน ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และพิจารณาผลการวิเคราะห์ ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2564)

1) พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจปรับปรุง (R^2_{adj}) เป็นอย่างไร ซึ่ง R^2_{adj} แสดงร้อยละของความสามารถของตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในการร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการประกันคุณภาพการศึกษาฯ ซึ่งบ่งบอกถึงความสามารถในการพยากรณ์ที่มีความคงเส้นคงวาและแบบจำลองมีความเหมาะสม (Goodness of Fit) เพราะการวิเคราะห์การถดถอยด้วยวิธี Enter หากพิจารณาเพียง R^2 อาจจะทำให้ผู้วิจัยตัดสินใจ

เลือกสมการพยากรณ์ไม่ถูกต้อง เพราะ R^2 จะมากขึ้นเมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์เข้าไปในสมการพยากรณ์ กล่าวคือ ยิ่งตัวแปรพยากรณ์เพิ่มมากขึ้นค่า R^2 ก็将更加ขึ้นด้วยซึ่งอาจจะทำให้ผู้วิจัยตัดสินใจเลือกสมการพยากรณ์ผิด และนำไปสู่การตัดสินใจที่ไม่ถูกต้องในการพิจารณาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งการพิจารณาค่า R^2_{adj} นี้จะทำให้ผู้วิจัยทราบว่าสมการพยากรณ์ที่ได้ทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้มากน้อยเพียงใด

2) พิจารณาค่าสถิติ F ว่าสมการพยากรณ์ที่ได้จากการวิเคราะห์มีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ หากไม่มีนัยสำคัญแสดงว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และสมมติฐานการวิจัยไม่เป็นจริง

3) พิจารณาค่าสถิติ t ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้านว่ามีนัยสำคัญทางสถิติในการทำนายการประกันคุณภาพการศึกษา หรือไม่ หากค่าสถิติ t ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้านมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์นั้นส่งผลต่อตัวแปรเกณฑ์ ผู้วิจัยก็จะพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เพื่อพิจารณาว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมีอิทธิพลในการทำนายการประกันคุณภาพการศึกษา เท่าใด

4) นำผลการวิเคราะห์ ไปสร้างสมการพยากรณ์ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยแบ่งเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

3.6 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

3.6.1 สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics)

3.6.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

3.6.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.6.1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3.6.2 สถิติอนุมาน (Inferential statistics)

3.6.2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

3.6.2.2 วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Enter

เพื่อพิจารณาองค์ประกอบขององค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่
มีนัยสำคัญและนำค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติไปสร้างสมการพยากรณ์การประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

4.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

4.6 ผลการวิเคราะห์สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

X	หมายถึง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
X ₁	หมายถึง	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน
X ₂	หมายถึง	ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร
X ₃	หมายถึง	ด้านการนิเทศการสอน
X ₄	หมายถึง	ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน
X ₅	หมายถึง	ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
Y	หมายถึง	การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
Y ₁	หมายถึง	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

Y_2	หมายถึง	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
Y_3	หมายถึง	ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา
Y_4	หมายถึง	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา
Y_5	หมายถึง	ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา
Y_6	หมายถึง	ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
*	หมายถึง	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	หมายถึง	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือประสิทธิภาพของตัวแปร พยากรณ์ในการทำนายตัวแปรเกณฑ์
R^2_{adj}	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับปรุงแล้วหรือ ประสิทธิภาพของตัวแปรพยากรณ์ในการทำนายตัวแปร เกณฑ์ที่ปรับปรุงแล้ว
t	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรพยากรณ์
β	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน
B	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ
S.E	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย พหุคูณ
F	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของสมการพยากรณ์
Sig	หมายถึง	การมีนัยสำคัญทางสถิติ
$\hat{Z}$	หมายถึง	ค่าพยากรณ์ของตัวแปรเกณฑ์ในรูปแบบคะแนน มาตรฐาน
$\hat{Y}$	หมายถึง	ค่าพยากรณ์ของตัวแปรเกณฑ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพ การศึกษา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจาก google form กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน รวม 300 คน ได้จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีรายละเอียด ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	101	33.67
หญิง	199	66.33
รวม	300	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	67	22.33
30 - 40 ปี	87	29.00
41 - 50 ปี	93	31.00
51 - 60 ปี	53	17.67
ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	29	9.67
ครูผู้สอน	271	90.33
ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	107	35.67
ขนาดกลาง	154	51.33
ขนาดใหญ่พิเศษ	39	13.00
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา		
ไม่เกิน 10 ปี	98	32.67
10-20 ปี	112	37.33
มากกว่า 20 ปี	90	30.00
รวม	300	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 300 คน ส่วนใหญ่จำแนกเป็น เพศหญิง จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 66.33 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 เป็นครูผู้สอน จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 90.33 ขนาดของโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ขนาดกลาง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 51.33 และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10 - 20 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 37.33 ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม รายด้านและรายข้อ แสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 4.2 - 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1)	4.64	0.20	มากที่สุด	1
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2)	4.60	0.24	มากที่สุด	2
3. ด้านการนิเทศการสอน (X_3)	4.48	0.23	มาก	4
4. ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4)	4.58	0.26	มากที่สุด	3
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5)	4.47	0.27	มาก	5
รวม	4.55	0.28	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้านและระดับมาก 2 ด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.20) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.24) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.26) ด้านการนิเทศการ

สอน (X_3) ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.23) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.27) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.63	0.40	มากที่สุด	2
2. ผู้บริหารกำหนดจุดประสงค์ทางด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.56	0.50	มากที่สุด	4
3. ผู้บริหารกำหนดพันธกิจของโรงเรียนที่สอดคล้องกับสภาวะของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม	4.62	0.49	มากที่สุด	3
4. ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินงานด้านวิชาการ	4.75	0.41	มากที่สุด	1
รวม	4.64	0.20	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.41) รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.40) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารกำหนดจุดประสงค์ทางด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.50)

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน	4.54	0.51	มากที่สุด	5
2. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้มียุทธศาสตร์ที่ครบถ้วน	4.57	0.49	มากที่สุด	3
3. ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.76	0.40	มากที่สุด	1
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.55	0.72	มากที่สุด	4
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง	4.71	0.45	มากที่สุด	2
รวม	4.63	0.24	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.40) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.51)

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการนิเทศการสอน (X_3) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการนิเทศการสอน (X_3)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้บริหารวางแผน แนะนำช่วยเหลือครูโดยอาศัยหลักการ นิเทศแบบกัลยาณมิตร	4.37	0.48	มากที่สุด	4
2. ผู้บริหารนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายและใช้วิธีการนิเทศ อย่างสร้างสรรค์	4.27	0.45	มาก	5
3. ผู้บริหารช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาคุณภาพสอนของครูใน โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ	4.68	0.47	มากที่สุด	1
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญของการนิเทศ การสอน	4.50	0.50	มาก	3
5. ผู้บริหารสร้างความเข้าใจและร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ในการนิเทศการศึกษาที่ชัดเจน	4.57	0.50	มากที่สุด	2
รวม	4.48	0.23	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการนิเทศการสอน (X_3) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาคุณภาพสอนของครูในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารสร้างความเข้าใจและร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ในการนิเทศการศึกษาที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายและใช้วิธีการนิเทศอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.45)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4)

ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้า ของนักเรียน (X_4)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการวัด ประเมินผลของ สถานศึกษา ให้สอดคล้องกับ ตัวชี้วัด หน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้	4.56	0.51	มากที่สุด	3
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินผลของสถานศึกษา ไปใช้ปรับปรุงผู้เรียน	4.58	0.49	มากที่สุด	2
3. ผู้บริหารร่วมมือกับครูผู้สอนนำผลการประเมินของผู้เรียน มาหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน	4.80	0.40	มากที่สุด	1
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล ที่หลากหลายกับผู้เรียน	4.37	0.72	มาก	4
รวม	4.58	0.26	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารร่วมมือกับครูผู้สอนนำผลการประเมินของผู้เรียนมาหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.40) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินผลของสถานศึกษาไปใช้ปรับปรุงผู้เรียน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.49) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่หลากหลายกับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.72)

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้บริหารกระตุ้นและพัฒนากการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	4.48	0.50	มาก	3
2. ผู้บริหารจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับบุคลากร	4.53	0.50	มากที่สุด	1
3. ผู้บริหารจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและน่าสนใจเพื่อเสริมสภาพการเรียนรู้ให้แก่บุคลากร	4.42	0.49	มาก	5
4. ผู้บริหารจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้มีจำนวนเพียงพอเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	4.43	0.50	มาก	4
5. ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน	4.51	0.50	มากที่สุด	2
รวม	4.47	0.27	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับบุคลากร ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและน่าสนใจเพื่อเสริมสภาพการเรียนรู้ให้แก่บุคลากร ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.49)

4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม รายด้านและรายข้อ แสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 12 – 18 ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Y)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y ₁)	4.57	0.21	มากที่สุด	4
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y ₂)	4.60	0.23	มากที่สุด	3
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y ₃)	4.46	0.23	มาก	5
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Y ₄)	4.78	0.17	มากที่สุด	1
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา (Y ₅)	4.41	0.24	มาก	6
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Y ₆)	4.64	0.23	มากที่สุด	2
รวม	4.58	0.12	มากที่สุด	

จากตารางที่ 12 พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้านและระดับมาก 2 ด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Y₄) ($\bar{X}$ = 4.78, S.D. = 0.17) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Y₆) ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.23) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y₂) ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.23) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y₁) ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.21) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y₃) ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = 0.23) และด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา (Y₅) ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.24) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_1) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาครอบคลุมทุกระดับการศึกษา	4.56	0.51	มากที่สุด	4
2. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานที่เป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง	4.58	0.49	มากที่สุด	3
3. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานและเป้าหมายโดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง	4.79	0.40	มากที่สุด	1
4. สถานศึกษากำหนดทิศทางการจัดการศึกษาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	4.37	0.72	มาก	6
5. สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเสนอผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.72	0.45	มากที่สุด	2
6. สถานศึกษากำหนดเป้าหมายความสำเร็จในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาใช้	4.40	0.49	มาก	5
รวม	4.57	0.21	มากที่สุด	

จากตารางที่ 13 พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_1) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 สถานศึกษากำหนดมาตรฐานและเป้าหมายโดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.40) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเสนอผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 สถานศึกษากำหนดทิศทางการจัดการศึกษาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.72)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_2) โดยรวม และรายข้อ

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.76	0.42	มากที่สุด	1
2. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา	4.46	0.50	มาก	4
3. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.72	0.45	มากที่สุด	2
4. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแผนระยะกลาง 3-5 ปี	4.63	0.48	มากที่สุด	3
5. สถานศึกษาสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นกรนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ	4.42	0.49	มาก	5
รวม	4.60	0.23	มากที่สุด	

จากตารางที่ 14 พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_2) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.42) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.45) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 สถานศึกษาสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.49)

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y_3) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา (Y_3)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษาพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีระบบเพื่อให้บรรลุตาม มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด	4.39	0.49	มาก	5
2. สถานศึกษามีระบบ กลไกการบริหารและจัดการที่เหมาะสม กับบริบทของแต่ละสถานศึกษา	4.48	0.50	มาก	4
3. สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไม่เป็นภาระ กับครูหรือผู้เกี่ยวข้อง	4.51	0.50	มากที่สุด	2
4. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและ แผนปฏิบัติการ	4.37	0.48	มาก	3
5. สถานศึกษากำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการ ปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ กิจกรรม ต่าง ๆ เป็นไปตาม ระยะเวลาที่กำหนด	4.27	0.45	มาก	7
6. สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ	4.68	0.47	มากที่สุด	1
7. สถานศึกษามีวัฒนธรรมคุณภาพที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	4.50	0.50	มาก	3
รวม	4.46	0.23	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y_3) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 สถานศึกษากำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.45)

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Y_4) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Y_4)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษาประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีระบบและกลไก	4.57	0.50	มากที่สุด	6
2. สถานศึกษาควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อเนื่อง	4.88	0.33	มากที่สุด	2
3. สถานศึกษาการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ สถานศึกษา	4.75	0.43	มากที่สุด	4
4. สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อน จุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณ	4.73	0.44	มากที่สุด	5
5. สถานศึกษามอบหมายผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.83	0.38	มากที่สุด	3
6. สถานศึกษากำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม	4.91	0.29	มากที่สุด	1
รวม	4.78	0.17	มากที่สุด	

จากตารางที่ 16 พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Y_4) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 สถานศึกษากำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 สถานศึกษาควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.33) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 สถานศึกษาประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีระบบและกลไก ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.50)

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา (Y₅) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา(Y ₅)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.62	0.49	มากที่สุด	1
2. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและประเมินผลตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดของสถานศึกษา	4.40	0.49	มาก	4
3. สถานศึกษาติดตามผลระหว่างการทำงานและเมื่อเสร็จสิ้นการทำงาน	4.43	0.50	มาก	3
4. สถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล	4.48	0.50	มาก	2
5. สถานศึกษากำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ติดตามผล วิเคราะห์ และกำหนดกรอบการประกันคุณภาพการศึกษา	4.26	0.44	มาก	5
6. สถานศึกษาสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ	4.25	0.47	มาก	6
รวม	4.41	0.24	มาก	

จากตารางที่ 17 พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา (Y₅) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 สถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 6 สถานศึกษาสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.47)

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง(Y_6) โดยรวมและรายข้อ

ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง(Y_6)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง(SAR)	4.56	0.51	มากที่สุด	3
2. สถานศึกษาการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา	4.58	0.49	มากที่สุด	2
3. สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามบริบทของสถานศึกษา	4.80	0.40	มากที่สุด	1
รวม	4.65	0.23	มากที่สุด	

จากตารางที่ 18 พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง(Y_6) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.23) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 สถานศึกษาการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.49) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง(SAR) ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.51)

4.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ผลปรากฏดังตารางที่ 19

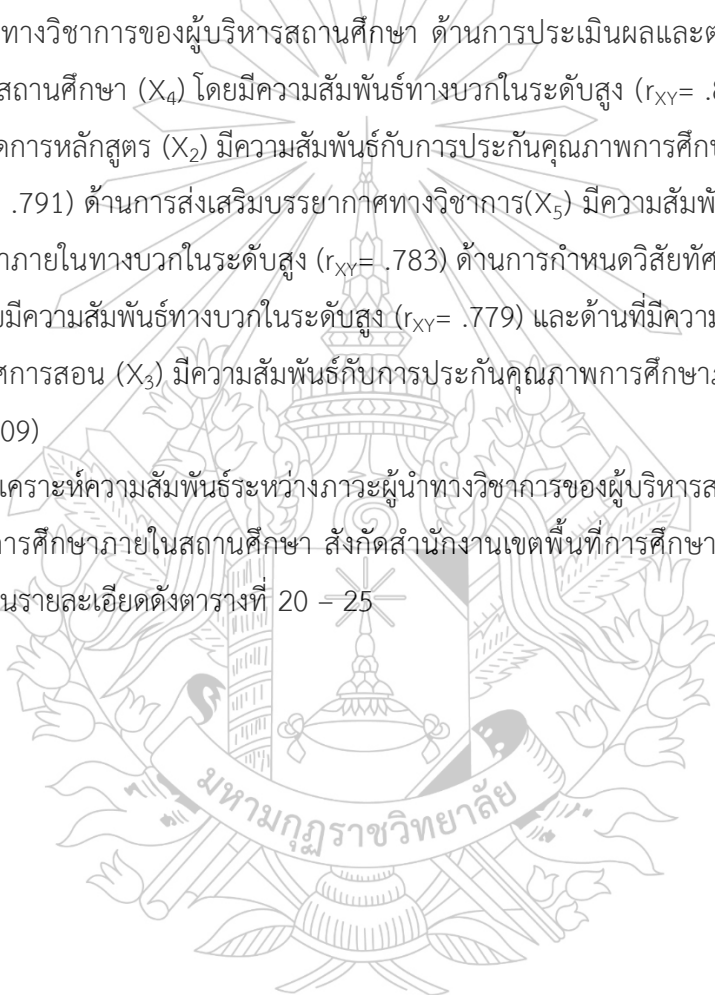
ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	X	Y
X ₁	1												
X ₂	.261**	1											
X ₃	.150**	.060	1										
X ₄	.314**	.772**	.149**	1									
X ₅	.241**	.009	.085	.119	1								
Y ₁	.795**	.856**	.722**	.839**	.781**	1							
Y ₂	.798**	.842**	.756**	.838**	.925**	.255**	1						
Y ₃	.746**	.751**	.897**	.721**	.834**	.100*	.058	1					
Y ₄	.845**	.912**	.727**	.841**	.821**	.089	.151**	.081	1				
Y ₅	.774**	.710**	.752**	.762**	.764**	.157**	.109**	.208	.044	1			
Y ₆	.708**	.718**	.726**	.729**	.702**	.586**	.185**	.307**	.059	.269**	1		
X	.495**	.392**	.668**	.723**	.724**	.768**	.815**	.830**	.890**	.805**	.817**	1	
Y	.779**	.791**	.709**	.895**	.783**	.961**	.534**	.509**	.281**	.549**	.744**	.836**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01

จากตารางที่ 19 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมมี ความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับสูง ($r_{XY}=.836$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมี ความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา (X_4) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY}= .895$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทางบวก ในระดับสูง ($r_{XY}= .791$) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ(X_5) มีความสัมพันธ์กับการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในทางบวกในระดับสูง ($r_{XY}= .783$) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของ โรงเรียน (X_1) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY}= .779$) และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศการสอน (X_3) มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทางบวกใน ระดับต่ำ ($r_{XY}= .709$)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นรายด้านรายละเอียดดังตารางที่ 20 – 25

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_1)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (r_{xy_1})	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1)	.795**	สูง
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2)	.856**	สูง
3. ด้านการนิเทศการสอน (X_3)	.722**	สูง
4. ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของ นักเรียน (X_4)	.839**	สูง
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5)	.781	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 20 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy_1} = .856$) รองลงมาคือด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy_1} = .839$) และด้านที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศการสอน (X_3) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy_1} = .722$)

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_2)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับ
	ของเพียร์สัน (r_{xy2})	ความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1)	.798**	สูง
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2)	.842**	สูง
3. ด้านการนิเทศการสอน (X_3)	.756**	สูง
4. ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4)	.838**	สูง
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5)	.925**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 21 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy2} = .925$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy2} = .842$) และด้านที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Y_2) คือ ด้านการนิเทศการสอน (X_3) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy2} = .756$)

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y_3)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (r_{XY_3})	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1)	.746**	สูง
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2)	.751**	สูง
3. ด้านการนิเทศการสอน (X_3)	.897**	สูง
4. ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของ นักเรียน (X_4)	.721**	สูง
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5)	.834**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 22 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการนิเทศการสอน (X_3) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY_3} = .897$) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY_3} = .834$) และด้านที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY_3} = .721$)

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Y_4)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (r_{xy4})	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1)	.845**	สูง
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2)	.912**	สูง
3. ด้านการนิเทศการสอน (X_3)	.727**	สูง
4. ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของ นักเรียน (X_4)	.841**	สูง
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5)	.821**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 23 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Y_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน คือ ด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy4} = .912$) รองลงมาคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy4} = .845$) และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยกว่าด้านอื่นๆ คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy4} = .821$)

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา (Y_5)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (r_{XY5})	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1)	.774**	สูง
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2)	.710**	สูง
3. ด้านการนิเทศการสอน (X_3)	.752**	สูง
4. ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของ นักเรียน (X_4)	.762**	สูง
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5)	.764**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 24 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา (Y_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY5} = .774$) รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY5} = .762$) และด้านที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY5} = .710$)

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Y_6)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับ
	ของเพียร์สัน (r_{XY6})	ความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1)	.708**	สูง
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2)	.718**	สูง
3. ด้านการนิเทศการสอน (X_3)	.726**	สูง
4. ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4)	.729**	สูง
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5)	.702**	สูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 25 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Y_6) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY6} = .729$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY6} = .718$) และด้านที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{XY6} = .702$)

4.6 ผลการวิเคราะห์สมการพหุคูณภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อสมการพหุคูณภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยพิจารณาปัญหา Multicollinearity ของตัวแปรพยากรณ์ คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) ด้านการนิเทศการสอน (X_3) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) โดยดำเนินการดังนี้

(1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ด้าน มีค่าไม่เกิน 0.90 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป ส่งผลให้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2564) และสามารถวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณได้ โดยไม่มีปัญหาตามที่กล่าวข้างต้น

(2) วิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) โดยหากค่า Tolerance มากกว่า 0.10 ถ้าค่า VIF ไม่เกิน 10.0 ส่งผลให้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2564)

แสดงรายละเอียดผลการตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ดังตารางที่ 4.22-4.23

4.6.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) ด้านการนิเทศการสอน (X_3) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแต่ละด้าน แสดงได้ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา(X)	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X ₁)	1				
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X ₂)	.261**	1			
3. ด้านการนิเทศการสอน (X ₃)	.150**	.060	1		
4. ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X ₄)	.314**	.772**	.149**	1	
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X ₅)	.241**	.009	.085	.119**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 26 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X₁) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X₂) ด้านการนิเทศการสอน (X₃) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X₄) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X₅) แต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันไม่เกิน 0.90 แสดงว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไปจนทำให้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเกิดปัญหา Multicollinearity ผู้วิจัยจึงจะทำการวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ต่อไป

4.6.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ของตัวแปรพยากรณ์

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X₁) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X₂) ด้านการนิเทศการสอน (X₃) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X₄) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X₅) ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ของแต่ละด้าน แสดงได้ดังตารางที่ 27

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ของตัวแปรพยากรณ์ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา(X)	Tolerance	VIF
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X ₁)	0.850	1.177
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X ₂)	0.399	2.505
3. ด้านการนิเทศการสอน (X ₃)	0.956	1.046
4. ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X ₄)	0.381	2.623
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X ₅)	0.935	1.069

จากตารางที่ 27 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวมีค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.381 ถึง 0.956 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.20 ตัวแปรพยากรณ์ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X₁) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X₂) ด้านการนิเทศการสอน (X₃) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X₄) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X₅) แต่ละด้านมีค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สันบ้างแต่ไม่ส่งผลต่อความเชื่อถือของสถิติ และผลการวิเคราะห์ค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.069 – 2.623 ซึ่งน้อยกว่า 5.0 แสดงว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X₁) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X₂) ด้านการนิเทศการสอน (X₃) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X₄) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X₅) แต่ละด้านมีสหสัมพันธ์บ้างแต่ไม่ส่งผลต่อความเชื่อถือของสถิติ ดังนั้นตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวสามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณต่อไป

4.6.3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X₁) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X₂) ด้านการนิเทศการสอน (X₃) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X₄) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X₅) ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Enter รายละเอียดดังตารางที่ 28

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	b	SEb	β	t	sig
ค่าคงที่ (Constant)	3.695	0.072		11.904**	0.000
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X ₁)	2.076	0.010	0.526	8.264**	0.000
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X ₂)	5.103	0.028	0.605	6.652**	0.000
3. ด้านการนิเทศการสอน (X ₃)	2.141	0.159	0.468	7.360**	0.000
4. ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X ₄)	7.169	0.009	0.860	10.255**	0.000
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X ₅)	3.145	0.017	0.715	8.571**	0.000
$R^2 = .903$, Adjusted $R^2_{adj} = .822$, SEest = .055, F = 109.445					

**มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 28 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X₁) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X₂) ด้านการนิเทศการสอน (X₃) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X₄) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X₅) โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน สามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนหรือการเปลี่ยนแปลงของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือประสิทธิภาพของการพยากรณ์การประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ .903 หรือคิดเป็นร้อยละ 90.30 และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับปรุงแล้วหรือประสิทธิภาพของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ในการทำนายการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ปรับปรุงแล้ว เท่ากับ .822 หรือคิดเป็นร้อยละ 82.20 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์หรือการประมาณค่าการประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ .055 สามารถสร้างสมการพยากรณ์การประกันคุณภาพการศึกษา ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.695 + 2.076X_1 + 5.103X_2 + 2.141X_3 + 7.169X_4 + 3.145X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .526X_1 + .605X_2 + .468X_3 + .860X_4 + .715X_5$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และ 5) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .831 และ 0.889 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยาย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธี Enter ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 300 คน ส่วนใหญ่จำแนกเป็น เพศหญิง จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 66.33 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 เป็นครูผู้สอน จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 90.33 ขนาดของโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ขนาด

กลาง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 51.33 และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 37.33 ตามลำดับ

5.1.2 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้านและระดับมาก 2 ด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนด วิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการประเมินผลและติดตาม ความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการนิเทศการสอน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า

5.1.2.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินงานด้านวิชาการ รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ผู้บริหาร กำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารกำหนดจุดประสงค์ทางด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ของสถานศึกษา

5.1.2.2 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารจัดให้มี หลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมาคือ ข้อที่ 5 ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการ เปลี่ยนแปลง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน

5.1.2.3 ด้านการนิเทศการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหาร ช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาคุณภาพสอนของครูในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารสร้างความเข้าใจและร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ในการ นิเทศการศึกษาที่ชัดเจนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลาย และใช้วิธีการนิเทศอย่างสร้างสรรค์

5.1.2.4 ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ ที่ 3 ผู้บริหารร่วมมือกับครูผู้สอนนำผลการประเมินของผู้เรียนมาหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินผลของสถานศึกษาไปใช้ปรับปรุงผู้เรียน

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่หลากหลายกับผู้เรียน

5.1.2.5 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับบุคลากร รองลงมาคือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและน่าสนใจเพื่อเสริมสภาพการเรียนรู้ให้แก่บุคลากร

5.1.3 ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

การประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้านและระดับมาก 2 ด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ตามลำดับ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

5.1.3.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 สถานศึกษากำหนดมาตรฐานและเป้าหมายโดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง รองลงมาคือ ข้อที่ 2 สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเสนอผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 สถานศึกษากำหนดทิศทางการจัดการศึกษาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

5.1.3.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา รองลงมาคือ ข้อที่ 3 สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 สถานศึกษาสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

5.1.3.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ รองลงมาคือ ข้อที่ 3

สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้องและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 สถานศึกษากำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

5.1.3.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 สถานศึกษากำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลาย และเหมาะสม รองลงมาคือ ข้อที่ 2 สถานศึกษาควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อเนื่องและส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 สถานศึกษา ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีระบบและกลไก

5.1.3.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและ แผนปฏิบัติการ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตาม มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ ข้อที่ 4 สถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผลและ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 6 สถานศึกษาสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ

5.1.3.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามบริบทของ สถานศึกษา รองลงมาคือ ข้อที่ 2 สถานศึกษาการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองสะท้อนคุณภาพ ของผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 สถานศึกษา จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)

5.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กัน ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำเมื่อพิจารณา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของ

ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทางบวกในระดับปานกลาง ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทางบวกในระดับปานกลาง ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางและด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านการนิเทศการสอนมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทางบวกในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จำแนกรายด้านพบว่า

5.1.4.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง และด้านที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศการสอนโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

5.1.4.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง และด้านที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา คือ ด้านการนิเทศการสอน โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

5.1.4.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการนิเทศการสอน โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง และด้านที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

5.1.4.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน คือ ด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง รองลงมาคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงและด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

5.1.4.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงและด้านที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

5.1.4.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงและด้านที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขต 1 น้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

5.1.5 ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรพยากรณ์ 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการสอน ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือการเปลี่ยนแปลงของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือประสิทธิภาพของการพยากรณ์การประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ .903 หรือคิดเป็นร้อยละ 90.30 และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับปรุงแล้วหรือประสิทธิภาพของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ในการทำนายการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ปรับปรุงแล้ว เท่ากับ .822 หรือคิดเป็นร้อยละ 82.20 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์หรือการประมาณค่าการประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ .055 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่มีอิทธิพลมากที่สุดพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย .860 รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย .715 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย .605 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย .526 และด้านที่มีอิทธิพลน้อยที่สุดคือ ด้านการนิเทศการสอน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย .468

5.1.6 สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

จากผลการวิจัยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.695 + 2.076X_1 + 5.103X_2 + 2.141X_3 + 7.169X_4 + 3.145X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .526X_1 + .605X_2 + .468X_3 + .860X_4 + .715X_5$$

โดยสมการข้างต้นแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) ด้านการนิเทศการสอน (X_3) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือการเปลี่ยนแปลงของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือประสิทธิภาพของการพยากรณ์การประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ .903 หรือคิดเป็นร้อยละ 90.30 และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับปรุงแล้วหรือประสิทธิภาพของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ในการทำนายการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ปรับปรุงแล้ว เท่ากับ .822 หรือคิดเป็นร้อยละ 82.20 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์หรือการประมาณค่าการประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ .055

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.2.1 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการสูงซึ่งเป็นผลดีต่อสถานศึกษาเนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นความสามารถในการนำบุคลากรของสถานศึกษาให้ร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งงานด้านวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด ในการบริหารและจัด

การศึกษาในสถานศึกษา ผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจขอบข่ายเนื้อหา และหลักการบริหารงานด้านวิชาการอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับขอบข่ายงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาและด้านการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังมีความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในสถานศึกษา การที่ผู้บริหารจะสามารถบริหารจัดการศึกษาให้ สถานศึกษามีประสิทธิภาพได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะสามารถนำคณะครูและบุคลากรในองค์กรสู่การเป็นเลิศด้านวิชาการ ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษาเข้าสู่คุณภาพ และเป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (ศิริโชติ วิชชุดา เพิ่มเดชและเทพนารินทร์ ประพันธ์พัฒน์, 2568) ทั้งนี้ผลการวิจัยในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของปัญญา ศิริโชติ วิชชุดา เพิ่มเดชและเทพนารินทร์ ประพันธ์พัฒน์ (2568) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมมีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการวิจัยของชาฮาบุดดีน เจ๊ะมะ (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสู่โข-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสู่โข-ลก จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการวิจัยของวุฒิชัย เชื้อมประไพ (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการวิจัยของศักดา วันเพ็ญ (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เมื่อพิจารณาผลการวิจัยของผู้วิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่จะมีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการไม่ใช่แค่เรื่องของการบริหารจัดการโรงเรียนทั่วไป แต่เป็นคือ "หัวใจ" ที่ทำให้สถานศึกษาแตกต่าง ถ้าผู้อำนวยการสถานศึกษาให้ความสำคัญกับงานเอกสารหรืองบประมาณแต่ไม่ให้ความสำคัญในห้องเรียนสอนหรือการจัดการศึกษา ผลลัพธ์ที่ได้คงไม่ใช่คุณภาพการศึกษาที่ดีที่สุด"ถ้าผู้นำคือ 'เข้มทิศ' ภาวะผู้นำทางวิชาการก็คือแผนที่จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษามีเป้าหมายเดินไปในทางที่ถูกต้องแต่ไม่มีแผนที่ใน

การสอนและการพัฒนาความรู้ โรงเรียนก็อาจจะเดินไปไม่ถึงเป้าหมายในการสร้างเด็กที่มีคุณภาพ และทำให้เกิดการประกันคุณภาพการศึกษาที่ดีได้

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับสูงที่สุด คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีภาวะผู้นำทางวิชาการในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนมาก มีการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดจุดประสงค์ทางด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดพันธกิจของโรงเรียนที่สอดคล้องกับสถานะของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อมและการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินงานด้านวิชาการซึ่งในการกำหนดวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษานั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา โดยผ่านการประชุมครู คณะกรรมการสถานศึกษาและเก็บข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ SWOT แล้วร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง (กิตติมนต์ อัมพุกานน อีระพงษ์ สมเขาใหญ่และบุญเลิศ วีระพรกานต์, 2566) และเมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีส่งเสริมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนและสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่จำเป็นเพื่อพัฒนาผู้เรียน (กิตติมนต์ อัมพุกานน อีระพงษ์ สมเขาใหญ่และบุญเลิศ วีระพรกานต์, 2566) สนับสนุนและจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างบรรยากาศเชิงบวกแห่งการเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างเหมาะสม ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าภาวะผู้นำด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการอยู่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ทั้งนี้ อาจเป็นเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณ เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณค่อนข้างจำกัด บางโรงเรียนไม่ได้มีให้นักเรียนค่าบำรุงการศึกษาจึงอาจเป็นเหตุผลให้ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น เนื่องจากตามแตกต่างของบริบทในแต่ละโรงเรียนที่ได้รับงบประมาณที่ต่างกัน

5.2.2 ระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

การประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา ด้วยการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำ รายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก หากสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งจะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหาร จัดการที่มีประสิทธิภาพ มี

การปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมายและมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ซึ่งในการดำเนินงานตามแผนเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้น สถานศึกษาจะต้องมีการประเมินตนเองหรือการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาว่าบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของ แผนปฏิบัติการหรือตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้หรือไม่และยังเป็นการนำผลประเมินมาใช้พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ด้วยการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยอาศัยการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนการพัฒนาระบบและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครูปฏิบัติการและบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษาโดยในการดำเนินการจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้องเช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่หรือหน่วยงานกำกับเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุงช่วยกันคิด ช่วยกันทำเพื่อผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการวิจัยของปัญญา ศิริโชติ วิชชุดา เพิ่มเดชและเทพนารินทร์ ประพันธ์พัฒน์ (2568) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับการวิจัยของปิยพร บุญใบ (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งพบว่าประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับการวิจัยของสุชาวดี กาญจนนา (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดสระบุรีซึ่งพบว่าการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุทธิศักดิ์ โคกคาน อีรังกูร วรบำรุงกุลและวัชรุณ บุญลอย (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดซึ่งพบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การที่ผลการศึกษาของผู้วิจัยและนักวิจัยคนอื่นมีผลสอดคล้องกัน เหตุผลเนื่องจาก สถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นเหตุผลด้านภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของสถานศึกษาที่มีต่อบุคคลภายนอกจึงทำให้สถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพในระดับมากที่สุดจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้รับบริการทำให้สถานศึกษา สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชนและสังคม เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ระบบประกันคุณภาพที่ดีมักใช้กระบวนการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ทำให้โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษามีฐานข้อมูลที่ชัดเจนในการตัดสินใจ จัดสรรทรัพยากรตรงจุดพิจารณาได้ง่ายว่าควรลงงบประมาณไปกับส่วนไหนที่จะเห็นผลต่อผู้เรียนมากที่สุด ยกระดับคุณภาพผู้เรียนโดยตรง (Student Outcomes) เมื่อครูมีการวางแผนการสอนที่ดี มีการวัดผลที่เป็นธรรม และมีการปรับปรุงวิธีการสอนตามระบบประกันคุณภาพ ผลประโยชน์สูงสุดย่อมเกิดกับนักเรียน

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาประเมินที่สถานศึกษาติดตามผล ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการ การศึกษาของสถานศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้การจัดการ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร กระบวนการบริหารและจัดการ การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้เป็นต้นและการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีของสถานศึกษาว่าดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดหรือไม่ อย่างไร สถานศึกษาสามารถติดตามผลระหว่างและเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานก็ได้ สถานศึกษาควร กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ติดตามผล วิเคราะห์และกำหนดกรอบ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง พร้อมกับสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศและด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ทั้งผู้วิจัยเห็นว่าด้วยข้อจำกัดของงบประมาณในแต่ละโรงเรียนอาจจะเป็นเหตุให้ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น

5.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ผลการวิจัย

สะท้อนให้เห็นว่าสมมติฐานการวิจัยของผู้วิจัยเป็นจริง ผลการวิจัยหมายความว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีทิศทางเดียวกัน กล่าวคือถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงขึ้น การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในก็จะดีขึ้นตามไปด้วย ในทางกลับกันหากผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีภาวะผู้นำทางวิชาการหรือมีน้อยระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนก็มีแนวโน้มจะลดลงและการที่ค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางบอกถึงขนาดของอิทธิพล (Effect Size) แม้ภาวะผู้นำทางวิชาการจะมีความสัมพันธ์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแต่ก็ไม่ใช่ว่าปัจจัยเดียว ที่กำหนดความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษายังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (เช่น ความร่วมมือของครูผู้สอน งบประมาณหรือนโยบายจากส่วนกลาง) เพียงแต่ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น "ตัวแปรสำคัญตัวหนึ่ง" ที่เห็นได้ชัดเจนผลวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่าถ้าอยากให้การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเขตนี้ดีขึ้น วิธีการที่ได้ผลแน่นอนคือการพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำทางด้านวิชาการให้กับผู้อำนวยการสถานศึกษาเพราะเมื่อผู้อำนวยการสถานศึกษามีความรู้และศักยภาพ ในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการสอน ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ทั้งนี้หากค่าความสัมพันธ์ เข้าใกล้ 1 แสดงว่าถือว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีความสัมพันธ์กันสูงมากซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์มีค่าเท่ากับ .436 อยู่ในระดับปานกลางซึ่งโดยปกติงานวิจัยทางสังคมศาสตร์และวิชาการจะมีค่าความสัมพันธ์ระดับปานกลาง"ประมาณ .30 ถึง .70) ซึ่งถือว่ามีความสำคัญเพียงพอต่อการนำไปกำหนดนโยบาย เนื่องจากในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ (เช่น ภาวะผู้นำทางวิชาการหรือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน) มีตัวแปรแทรกซ้อนเยอะมากครับ เช่น นิสัยส่วนตัวของครู สภาพแวดล้อมในโรงเรียนหรือแม้แต่แนวโน้มนโยบายกระทรวง ดังนั้น การที่ตัวแปรหนึ่ง (ภาวะผู้นำทางวิชาการ) จะอธิบายอีกตัวแปรหนึ่ง (การประกันคุณภาพภายใน) ได้ในระดับ .30 - .70 จึงถือว่าน่าพึงพอใจและมีความสำคัญเพียงพอที่จะนำไปสรุปผล (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) มากที่สุด โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .635$) สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้มี

องค์ประกอบที่ครบถ้วน การจัดให้มีหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง มีการให้คำแนะนำกับครูในการดำเนินการจัดสร้างหลักสูตร ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่นำมาใช้ เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม การวัดและประเมินผลการใช้หลักสูตรและการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร (อิงอร บัวขจร, 2566) ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรจะสัมพันธ์กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 กำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาครอบคลุมทุกระดับการศึกษา กำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานที่เป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง กำหนดมาตรฐานและเป้าหมายโดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง กำหนดทิศทางการจัดการศึกษา อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเสนอผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเป้าหมายและมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนซึ่งในการดำเนินงานตามแผนเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้น สถานศึกษาจะต้องมีการประเมินตนเองหรือการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ว่าบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของ แผนปฏิบัติการหรือตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้หรือไม่ และยังเป็น การนำผลประเมินมาใช้พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทำให้สถานศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) วุฒิชัย เชื้อมประไพ (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

5.2.4 ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ผลการวิเคราะห์พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรพยากรณ์ 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการสอน ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือการ

เปลี่ยนแปลงของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือประสิทธิภาพของการพยากรณ์การประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ .903 หรือคิดเป็นร้อยละ 90.30 และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับปรุงแล้วหรือประสิทธิภาพของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ในการทำนายการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ปรับปรุงแล้ว เท่ากับ .822 หรือคิดเป็นร้อยละ 82.20 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์หรือการประมาณค่าการประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ .055 การพิจารณาอิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าสมมติฐานการวิจัยของผู้วิจัยเป็นจริง นอกจากนี้ยังพบว่าผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุขชาติ กาญจนนา (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดสระบุรี ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดสระบุรี พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดสระบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับการวิจัยของสุทธิศักดิ์ โคกคาน อธิ์รุ่งกูร วรบำรุงกุลและวิญญู บัญลอย (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ร้อยละ 24 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ ศักดา วันเพ็ญ (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมากกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของปัญญา ศิริโชติ วิชชุดา เพิ่มเดชและเทพนารินทร์ ประพันธ์พัฒน์ (2568) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

5.2.5 สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

จากผลการวิจัยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.695 + 2.076X_1 + 5.103X_2 + 2.141X_3 + 7.169X_4 + 3.145X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .526X_1 + .605X_2 + .468X_3 + .860X_4 + .715X_5$$

โดยสมการข้างต้นแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) ด้านการนิเทศการสอน (X_3) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือการเปลี่ยนแปลงของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือประสิทธิภาพของการพยากรณ์การประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ .903 หรือคิดเป็นร้อยละ 90.63 และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับปรุงแล้วหรือประสิทธิภาพของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ในการมีอิทธิพลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 82.20 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์หรือการประมาณค่าการประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ .055 จากสมการถดถอยพหุคูณของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเมื่อเพิ่มภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) ด้านการนิเทศการสอน (X_3) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลในทิศทางเดียวกับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเพิ่มขึ้น 2.076, 5.103, 2.141, 7.169 และ 3.145 หน่วย ตามลำดับ จากสมการถดถอยพหุคูณของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน กล่าวคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) ส่งผลมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน (X_1) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_5) ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_4) และด้านการนิเทศการสอน (X_3) ส่งผลน้อยที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ประเด็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ดังนั้น ควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและน่าสนใจเพื่อเสริมสภาพการเรียนรู้ให้แก่บุคลากร

5.3.1.2 จากผลการวิจัยพบว่าการประกันคุณภาพการศึกษาฯ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ประเด็นด้านสถานศึกษาสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อช่วยในการติดตามผลการดำเนินงานและง่ายต่อการเข้าถึงและเข้าใจหรือสถานศึกษาควรพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อช่วยในการติดตามผลการดำเนินงาน

5.3.1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน มีอิทธิพลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมากที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดหน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการศึกษา และสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมและร่วมมือกับครูผู้สอนในการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงผู้เรียนและพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

5.3.2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาโรงเรียน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพ*

การศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสยามสปอร์ตซินดิเคท จำกัด.

_____. (2560). *แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพมหานคร:

กระทรวงศึกษาธิการ.

กิตติมนต์อัมพุกานน อีระพงษ์ สมเขใหญ่ และบุญเลิศ วีระพรกานต์. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3, *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*.
10(4).เมษายน.

กมณี สาหลังและคณะ. (2568). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ในเขต
อำเภอสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. *Arts
of Management Journal*. 9(2). มีนาคม-เมษายน. 130-144.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2564). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 16).
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จรัส อติวิทยากรณ์. (2560). *หลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา
: เหมการพิมพ์.

ชุตากร มุลมณี. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. *การศึกษา
อิสระหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
พะเยา*.

วุฒิชัย เชื้อมประไพ. (2566). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1*.
วิทยานิพนธ์นี้ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชาฮาบูเต็ง เจ๊ะมะ. (2566). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสู่โขงโก-ลก*

จังหวัด นราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2. สาร
นิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ดวงแข สุขประเสริฐและปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2566). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกัน*

คุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต
3. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*. 6(2), 498-511.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ปิยพร บุญใบ. (2563). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพ*

ภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.

ปัญญา ศิริโชติ วิชชุดา เพิ่มเดชและเทพนารินทร์ ประพันธ์พัฒน์. (2568). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของ*

ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. *วารสารส่งเสริมและพัฒนา
วิชาการสมัยใหม่*. 3(2). หน้า 515-534.

พิชญาภา ยืนยาว. (2562). *ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาและสถานศึกษา*. นครปฐม:

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ยามีละห์ สุกี. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่*

การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ราชกิจจานุเบกษา. (2561). *กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก.

วิลาสินี จันทรชุม นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์ และนพรัตน์ ชัยเรือง. (2567). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของ*

ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2, *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. 9(3). กันยายน-
ธันวาคม.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). *ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนันทักษะร่วมสมัยปัจจุบัน*. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ์.

วุฒิชัย เชื่อมประไพ. (2566). รูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ของเทศบาลตำบลในเขตภาคกลางของประเทศไทย. *วารสารการบริหารท้องถิ่นและนวัตกรรมการบริหาร*, 5(2), 145-160.

ศักดา วันเพ็ญ. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา*.

สมเดช ไสสิน. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด เทศบาลเมืองพะเยา. การศึกษาอิสระหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา*.

สุชาวดี กาญจนนา. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาในจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*.

สุทธิศักดิ์ โคกคาน อธิวรรณ์ วรบำรุงกุลและวิบูลย์ บุญลอย. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. *วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย*. 18(2). กรกฎาคม-ธันวาคม. หน้า 38-50.

สมุท ขำนาญ. (2557). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎี และปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. ระยอง: พี.เอส.การ พิมพ์.

สุภัชฌาน ศรีเอี่ยม ขาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์และสุชาติ สืบทอง. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์*. 1(2). กรกฎาคม-ธันวาคม.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. (2567). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570*. เลย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1.

_____. (2568). *อัตลักษณ์องค์กร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2568 จาก
https://loe1.go.th/?page_id=88#lwptoc1.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2560). *ปฏิรูปการเรียนรู้เรียนสำคัญที่สุด*.
 กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2560). *คู่มือการ
 ประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสี่ (พ.ศ. 2559 – 2563)*. สำนักงาน.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2560). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้น
 พื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

_____. (2561). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการ
 ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น,เอ.รัตนะ
 เทรดดิ้ง.

สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา. (2564). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร*.
 สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2568 จาก
<https://www.western.ac.th/index.php/th/chaqa-breuro>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579*.
 กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำราญ มีแจ้ง. (2567). *สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทฤษฎีและปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.

อิงอร บัวขจร. (2566.) *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3: วิจัยนพินธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.

อัจฉรา นิยมภา. (2561). *ภาวะผู้นำทางวิชาการ คักยภาพผู้บริหารยุคใหม่*. กรุงเทพมหานคร:
 วิสตาอิน เทอร์ปรีน.

Boonbai, P. (2020). *Instructional leadership of school administrators affecting
 effectiveness of internal quality assurance in schools under Sakon Nakhon*

primary educational service area office 1. Master's thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University.

C. Joseph. (2002). Integrating School Leadership Knowledge and Practice Using Multimedia Technology: Linking National Standard, Assessment, and Professional Development. *Journal of Personnel Evaluation in Education*, (March 2002). p.16 -43.

Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297–334. <https://doi.org/10.1007/BF02310555>.

Dasha Grajfoner. (2024). Academic Leaders: In-Role Perceptions and Developmental Approaches, *Educational Management Administration & Leadership*. 52(5). p 1178-1205.

J. M. Cavazos. (2016). *The Instructional Leadership of High School Principals in Successful Hispanic Majority High Schools*. Doctoral Dissertation, Faculty of Graduate School, (The University of Texas at Austin, U.S.A.

Kingkanjon, K. (2017). Academic leadership of the school administrators under the supervision of Saraburi Secondary Education service Area office 4[Master's thesis, Raja Mangala University of Technology Thanyaburi].

Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric theory*. (2nd ed.). McGraw-Hill.

O'Donnell and K White. (2005). *Leadership and performance beyond expectations*. New York: Free Press.

Olivia Scott. (2024). Association between Principal Leadership Styles and Academic Achievement in Gifted Education Schools. *Educational Management Administration & Leadership*. <https://eric.ed.gov/?q=Academic+Leadership+Primary+Educational+&id=ED654275>.

Van Deventer, L., & Kruger, A. G. (2003). *An educator's guide to school management skills*. Pretoria: Van Schaik.

Zhu Chang. (2021). Academic Leadership: Perceptions of Academic Leaders and Staff in Diverse Contexts, *Educational Management Administration & Leadership*. 49(6). p. 996-1016.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ดร. กัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
2. ดร. พิมพ์ลภัส จันลาศรี วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากยาง
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
3. ดร.พรรณนิภา คลองพลอย อาจารย์ประจำภาควิชาวัดผลการศึกษา
 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาวัดผลและประเมินผลการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
4. ดร.กรรณิกา ไวโสภา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาวิจัย วัดผล และสถิติการศึกษา
 ตำแหน่ง มหาวิทยาลัยบูรพา
 อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
5. นางศิวาลัย แก้วเขียว วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 วิทยาลัยนครราชสีมา

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำพร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามสำหรับการวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1” แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของโรงเรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมและความร่วมมือและด้านการสื่อสาร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาและด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวธัญญ์นรี ธีระเวทย์โกติน

นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ ชาย☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี☐ 30-40 ปี☐ 41-50 ปี☐ 51-60 ปี

3. ตำแหน่งหน้าที่

☐ ครูผู้สอน☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

4. ขนาดโรงเรียน

☐ โรงเรียนขนาดเล็ก☐ โรงเรียนขนาดกลาง☐ โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ

5. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

☐ ไม่เกิน 10 ปี☐ 10-20 ปี☐ มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การ
ประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของ
โรงเรียน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการสอน ด้านการประเมินผล
และติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

5 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อความคำถาม	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา				
	5	4	3	2	1
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน					
1. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของ โรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา					
2. ผู้บริหารกำหนดจุดประสงค์ทางด้านวิชาการของ โรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา					
3. ผู้บริหารกำหนดพันธกิจของโรงเรียนที่สอดคล้อง กับสภาวะของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม					
4. ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการ ดำเนินงานด้านวิชาการ					
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร					
1. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน					

ข้อคำถาม	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา				
	5	4	3	2	1
2. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้มียุทธศาสตร์ที่ครบถ้วน					
3. ผู้บริหารจัดให้มีหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง					
ด้านการนิเทศการสอน					
1. ผู้บริหารวางแผน แนะนำช่วยเหลือครูโดยอาศัยหลักการนิเทศแบบกัลยาณมิตร					
2. ผู้บริหารนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายและใช้วิธีการนิเทศอย่างสร้างสรรค์					
3. ผู้บริหารช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาคุณภาพสอนของครูในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ					
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญของการนิเทศการสอน					
5. ผู้บริหารสร้างความเข้าใจและร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ในการนิเทศการศึกษาที่ชัดเจน					
ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน					
1. ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการวัด ประเมินผลของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับ ตัวชี้วัด หน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้					

ข้อคำถาม	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา				
	5	4	3	2	1
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินผลของสถานศึกษาไปใช้ปรับปรุงผู้เรียน					
3. ผู้บริหารร่วมมือกับครูผู้สอนนำผลการประเมินของผู้เรียนมาหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน					
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่หลากหลายกับผู้เรียน					
ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ					
1. ผู้บริหารกระตุ้นและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน					
2. ผู้บริหารจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับบุคลากร					
3. ผู้บริหารจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและน่าสนใจเพื่อเสริมสภาพการเรียนรู้ให้แก่บุคลากร					
4. ผู้บริหารจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้มีจำนวนเพียงพอเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้					
5. ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การ
ประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ
สถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการดำเนินงานตาม
แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ
คุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา
และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

5 หมายถึง มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา				
	5	4	3	2	1
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา					
1. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการ ดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาครอบคลุมทุก ระดับการศึกษา					
2. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการ ดำเนินงานที่เป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง					
3. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานและเป้าหมายโดย การสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง					
4. สถานศึกษากำหนดทิศทางการจัดการศึกษา อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา					

ข้อคำถาม	ระดับการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา				
	5	4	3	2	1
5. สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาเสนอผ่านความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษา					
6. สถานศึกษากำหนดเป้าหมายความสำเร็จในเชิง คุณภาพและเชิงปริมาณโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผล การดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาใช้					
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา					
1. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา					
2. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น ของสถานศึกษา					
3. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ					
4. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาเป็นแผนระยะกลาง 3-5 ปี					
5. สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาไปสู่การปฏิบัติ					
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา					
1. สถานศึกษาพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีระบบเพื่อให้ บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด					
2. สถานศึกษามีระบบ กลไกการบริหารและจัดการที่ เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา					
3. สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้อง					

ข้อคำถาม	ระดับการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา				
	5	4	3	2	1
4. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการ					
5. สถานศึกษากำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการกิจกรรม ต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด					
6. สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ					
7. สถานศึกษามีวัฒนธรรมคุณภาพที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา					
ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา					
1. สถานศึกษาประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีระบบและกลไก					
2. สถานศึกษาควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อเนื่อง					
3. สถานศึกษาประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษา					
4. สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อน จุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณ					
5. สถานศึกษามอบหมายผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
6. สถานศึกษากำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม					
การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา					

ข้อคำถาม	ระดับการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา				
	5	4	3	2	1
1. สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
2. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและประเมินผลตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดของสถานศึกษา					
3. สถานศึกษาติดตามผลระหว่างการทำงานและเมื่อเสร็จสิ้นการทำงาน					
4. สถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล					
5. สถานศึกษากำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ติดตามผล วิเคราะห์และกำหนดกรอบการประกันคุณภาพการศึกษา					
6. สถานศึกษาสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ					
ด้านการรายงานผลการประเมินตนเอง					
1. สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)					
2. สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา					
3. สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามบริบทของสถานศึกษา					

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม
นางสาวธัญญ์นรี อีระเวทย์โกสิน
นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

**1. ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1**

ผู้วิจัยแบ่งการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามการวิจัย ออกเป็น 3 ส่วน
ดังนี้

1.1 แบบสอบถามส่วนที่ 1

การประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถาม
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง
หน้าที่ ขนาดของโรงเรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

รายการประเมิน	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	ถูกต้องเหมาะสม
2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 30-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี	ถูกต้องเหมาะสม
3. ตำแหน่งหน้าที่ ☐ ครูผู้สอน ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	ถูกต้องเหมาะสม
4. ขนาดของโรงเรียน ☐ โรงเรียนขนาดเล็ก ☐ โรงเรียนขนาดกลาง ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ	ถูกต้องเหมาะสม
5. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ☐ ไม่เกิน 10 ปี ☐ 11-20 ปี ☐ มากกว่า 20 ปี	ถูกต้องเหมาะสมแต่ควรปรับปรุงจาก เดิมตัวเลือกที่ 2 ระหว่าง 11-20 ปี เป็น 10-20 ปี

1.2 แบบสอบถามส่วนที่ 2 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาความเห็นพ้องของเชี่ยวชาญ โดยหาค่าเฉลี่ยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ของแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการสอน ด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ผลการตรวจสอบพบว่าด้านการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ข้อคำถามในแบบสอบถาม คือ “ผู้บริหารดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน” เนื่องจากมีค่า IOC เท่ากับ 0 ส่วนข้อที่เหลือมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน								
1. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ผู้บริหารกำหนดจุดประสงค์ทางด้านวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์ และพันธกิจของโรงเรียนที่สอดคล้องกับสภาวะของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินงานด้านวิชาการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร								
1. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้มียุทธศาสตร์ที่ครบถ้วน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ผู้บริหารกระตุ้นและพัฒนากการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ผู้บริหารจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับบุคลากร	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ผู้บริหารจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและน่าสนใจเพื่อเสริมสภาพการเรียนรู้ให้แก่บุคลากร	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. ผู้บริหารจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้มีจำนวนเพียงพอเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

1.3 แบบสอบถามส่วนที่ 3 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาความเห็นพ้องของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าเฉลี่ยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ของแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาและด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ผลการตรวจสอบพบว่าการปรับแก้ไขบางส่วนและมีค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์การวัด (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา								
1. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาครอบคลุมทุกระดับการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานที่เป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
3. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานและเป้าหมายโดย การสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4. สถานศึกษากำหนดทิศทางการจัดการศึกษาอัต ลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5. สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาเสนอผ่านความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษา	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
6. สถานศึกษากำหนดเป้าหมายความสำเร็จในเชิง คุณภาพและเชิงปริมาณโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผล การดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาใช้	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา								
1. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาเป็นแผนระยะกลาง 3-5 ปี	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. สถานศึกษาสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา								
1. สถานศึกษาพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีระบบ เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. สถานศึกษามีระบบ กลไกการบริหารและจัดการ ที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาและแผนปฏิบัติการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
	1	2	3	4	5			
5. สถานศึกษากำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ กิจกรรม ต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6. สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7. สถานศึกษามีวัฒนธรรมคุณภาพที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา								
1. สถานศึกษาประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีระบบและกลไก	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. สถานศึกษาควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. สถานศึกษาการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ สถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อน จุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. สถานศึกษามอบหมายผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6. สถานศึกษากำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา								
1. สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. สถานศึกษาติดตามผลระหว่างการทำงาน และเมื่อเสร็จสิ้นการทำงาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
4. สถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. สถานศึกษากำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ติดตามผลวิเคราะห์และกำหนดกรอบการประกันคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6. สถานศึกษาสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการรายงานผลการประเมินตนเอง								
1. สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. สถานศึกษาการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามบริบทของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

ผู้วิจัยการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการยืนยันว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ สามารถวัดได้แม่นยำตามเกณฑ์วัดที่กำหนด ในทุกสถานการณ์ ซึ่งแบบสอบถามที่จะวิเคราะห์ความเชื่อมั่นจะเป็นแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยแบ่งการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการวิจัยเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยนำผลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนนาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.831 รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.831	.873	23

2.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1

ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามการประกันคุณภาพการศึกษา โดยนำผลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.817 รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

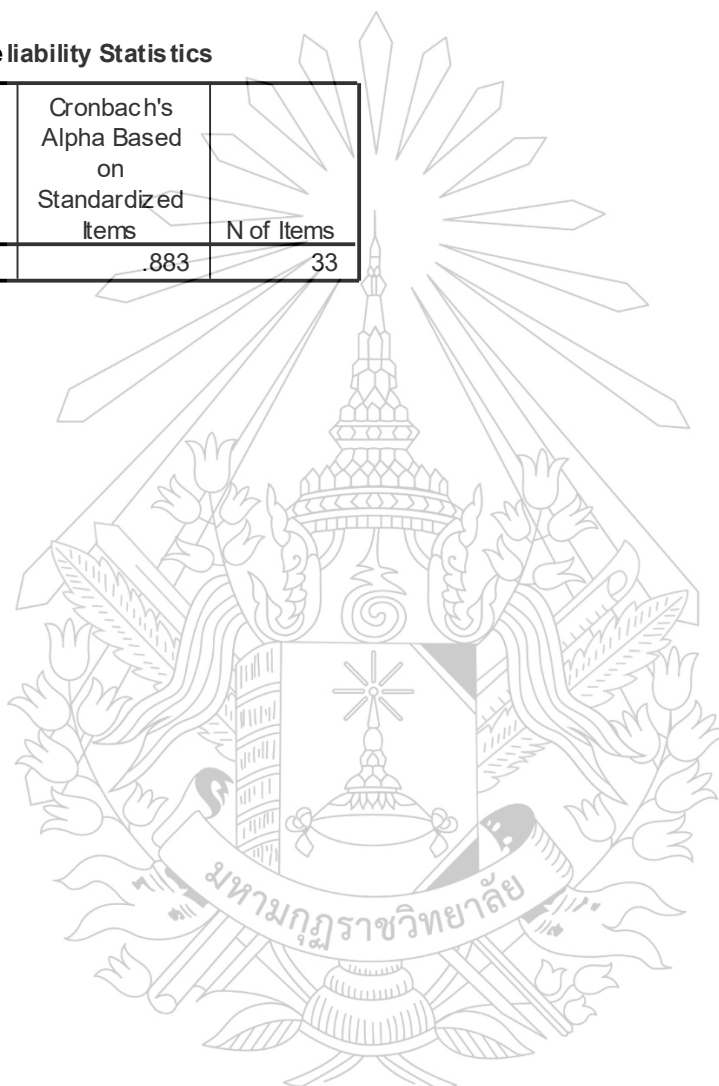
Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.889	.883	33

ภาคผนวก ง ผลการสุ่มตัวอย่าง

รายละเอียดการสุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย

ลำดับ ที่	ประเภทโรงเรียน	โรงเรียน	ตำบล	อำเภอ	จำนวนตัวอย่าง		
					ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
1	ขนาดใหญ่พิเศษ	เมืองเลย	กุดป่อง	เมืองเลย	1	25	21
2	ขนาดใหญ่พิเศษ	อนุบาลเลย	กุดป่อง	เมืองเลย	1	23	18
3	ขนาดกลาง	บ้านกกคู้	กกคู้	เมืองเลย	1	12	13
4	ขนาดกลาง	บ้านโป่ง	นาแหม	เมืองเลย	1	10	11
5	ขนาดกลาง	บ้านนาแหม	นาแหม	เมืองเลย	1	12	13
6	ขนาดกลาง	บ้านตัวน้อย	นาโป่ง	เมืองเลย	1	12	13
7	ขนาดกลาง	ชุมชนบ้านท่า สระอาด	ท่าสระอาด	นาด้วง	1	12	13
8	ขนาดกลาง	เพียงหลวง 18	ปากตม	เชียงคาน	1	6	7
9	ขนาดกลาง	บ้านห้วยบ่อซืน	ห้วยบ่อซืน	ปากชม	1	10	11
10	ขนาดกลาง	บ้านสงาว	ห้วยพิชัย	ปากชม	1	9	10
11	ขนาดกลาง	บ้านโคกใหญ่	โคกใหญ่	ท่าลี่	1	9	10
12	ขนาดกลาง	บ้านยาง	ท่าลี่	ท่าลี่	1	13	14
13	ขนาดกลาง	บ้านท่าลี่	ท่าลี่	ท่าลี่	1	16	17
14	ขนาดกลาง	บ้านเมียง	หนองผือ	ท่าลี่	1	10	11
15	ขนาดเล็ก	บ้านก่ำพิ	กกคู้	เมืองเลย	1	4	5
16	ขนาดเล็ก	บ้านห้วยโตก	นาโป่ง	เมืองเลย	1	6	7
17	ขนาดเล็ก	บ้านป่าข้าวหลาม	นาโป่ง	เมืองเลย	1	6	7
18	ขนาดเล็ก	ชุมชนบ้านนาอ้อ	นาอ้อ	เมืองเลย	1	6	7
19	ขนาดเล็ก	บ้านหนองดอแก้ว	น้ำสวย	เมืองเลย	1	6	7
20	ขนาดเล็ก	บ้านน้ำคิ้ว	เสี้ยว	เมืองเลย	1	5	6
21	ขนาดเล็ก	บ้านแก้วเมธิ	นาด้วง	นาด้วง	1	8	9
22	ขนาดเล็ก	บ้านนาป่าหนาด	เขาแก้ว	เชียงคาน	1	7	8

ลำดับ ที่	ประเภทโรงเรียน	โรงเรียน	ตำบล	อำเภอ	จำนวนตัวอย่าง		
					ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
23	ขนาดเล็ก	บ้านห้วยหินชาน้ำ อ้อมพรหมมา นุสรณ์	ธาตุ	เขื่องคาน	1	4	5
24	ขนาดเล็ก	บ้านโพน	นาข้าว	เขื่องคาน	1	9	10
26	ขนาดเล็ก	บ้านบุสม	บุสม	เขื่องคาน	1	6	7
27	ขนาดเล็ก	บ้านห้วยนา	เขื่องกลม	ปากชม	1	8	9
28	ขนาดเล็ก	บ้านห้วยผักกูด	เขื่องกลม	ปากชม	1	3	4
29	ขนาดเล็ก	บ้านคกไผ่	ปากชม	ปากชม	1	5	6
30	ขนาดเล็ก	บ้านปากยาง	น้ำแคว	ท่าลี่	1	9	10
รวมทั้งสิ้น					29	271	300

**ผู้บริหารครบจึงไม่สุ่ม

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	นางสาวธัญญ์นรี ชีระเวทย์โกคิน
วัน เดือน ปี เกิด	1 เมษายน 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดเลย
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเขาแก้ววิทยาสรรพ์ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย พ.ศ. 2555 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จังหวัดเลย พ.ศ. 2569 ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
ที่อยู่ปัจจุบัน	73 หมู่ 8 ตำบลเข้าแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
ผลงานตีพิมพ์	Click or tap here to enter text.
รางวัลที่ได้รับ	Click or tap here to enter text.

